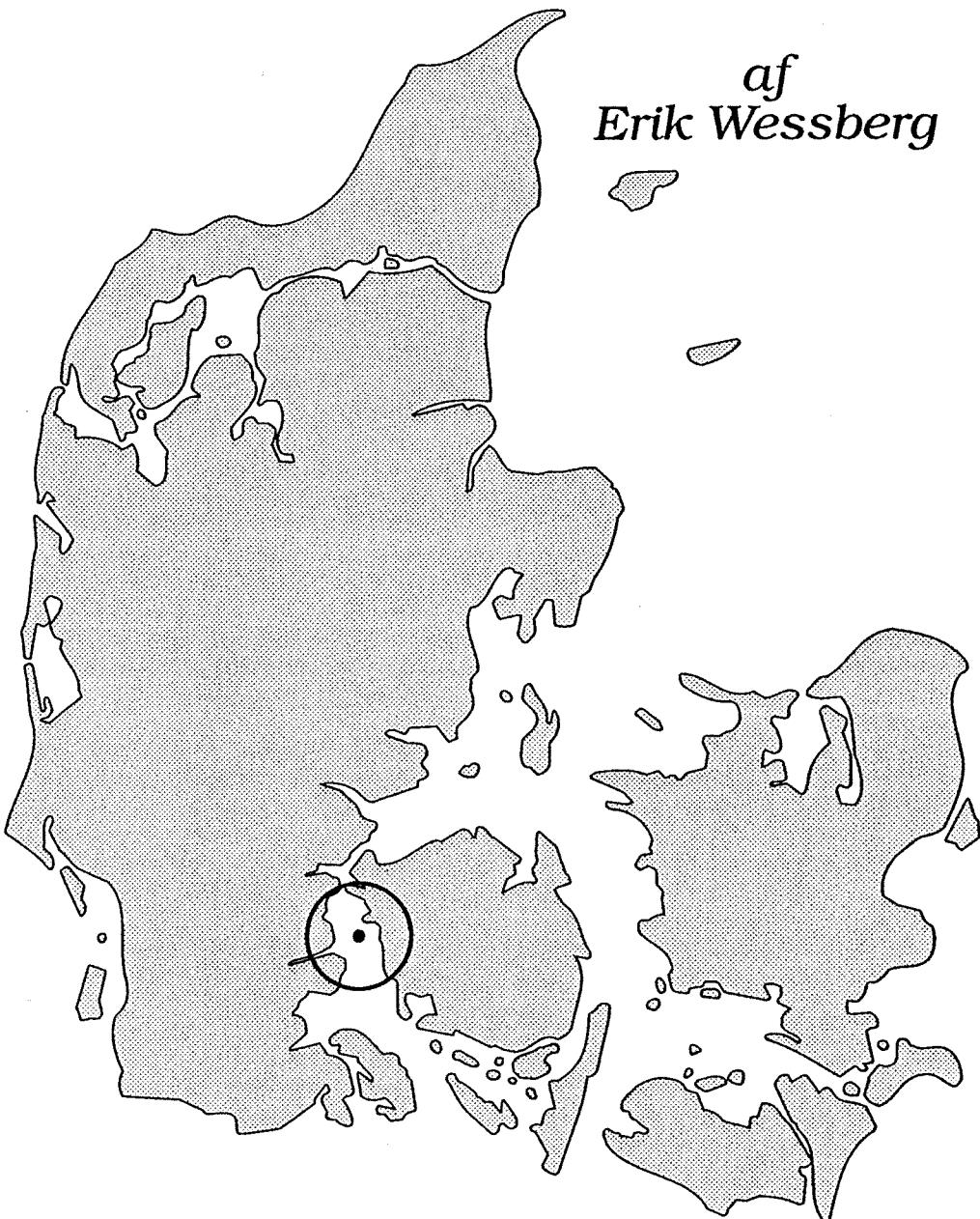


BÅGO

en ø-floraliste med noter

af
Erik Wessberg

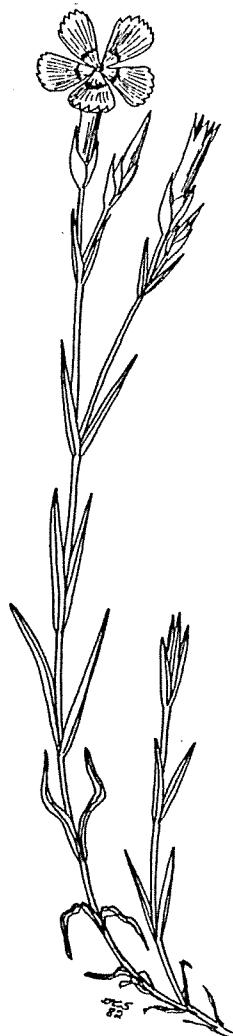


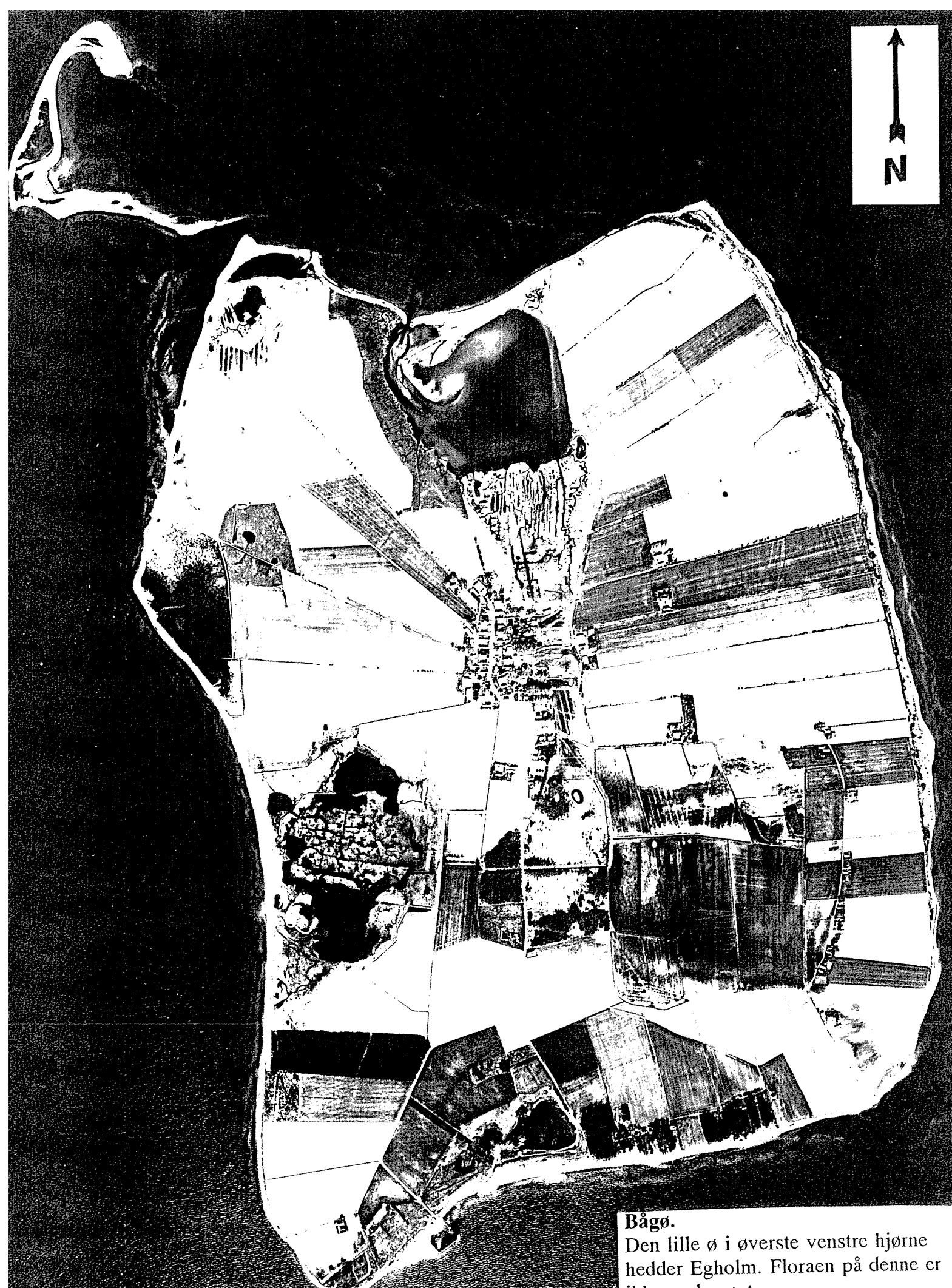
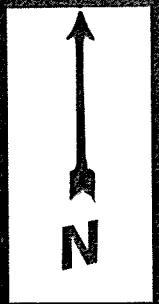
Randers 1992

Indholdsfortegnelse

Flyfoto	3
4 cm kort	4
Bågø – en ø-floraliste med noter – Indledning	5
Strande	6
Strandoverdrev	7–8
Klinter	9–10
Strandenge og strandsøer	10–11
Vandhuller	12
Kær	13–14
Plantager	15
Gærder og hegн	16
Byen	17
Noter om floraen	18
Den botaniske udforskning af Bågø	19
Floraliste for Bågø	20
Floraliste	21–49
Mosliste	50
Citeret litteratur	51
Tak	52
Fortegnelse over færdiggjorte ø-floraer	53
Fortegnelse over kommende ø-floraer	54
Kort over færdiggjorte og kommende ø-floraer	55

Bakke-Nellike (*Dianthus deltoides*).
 Bakke-Nellike er fundet flere steder på
 Bågø af stort set alle botanikere, der har
 været på øen. Den vokser bl.a. på
 strandoverdrevet ved havnen.



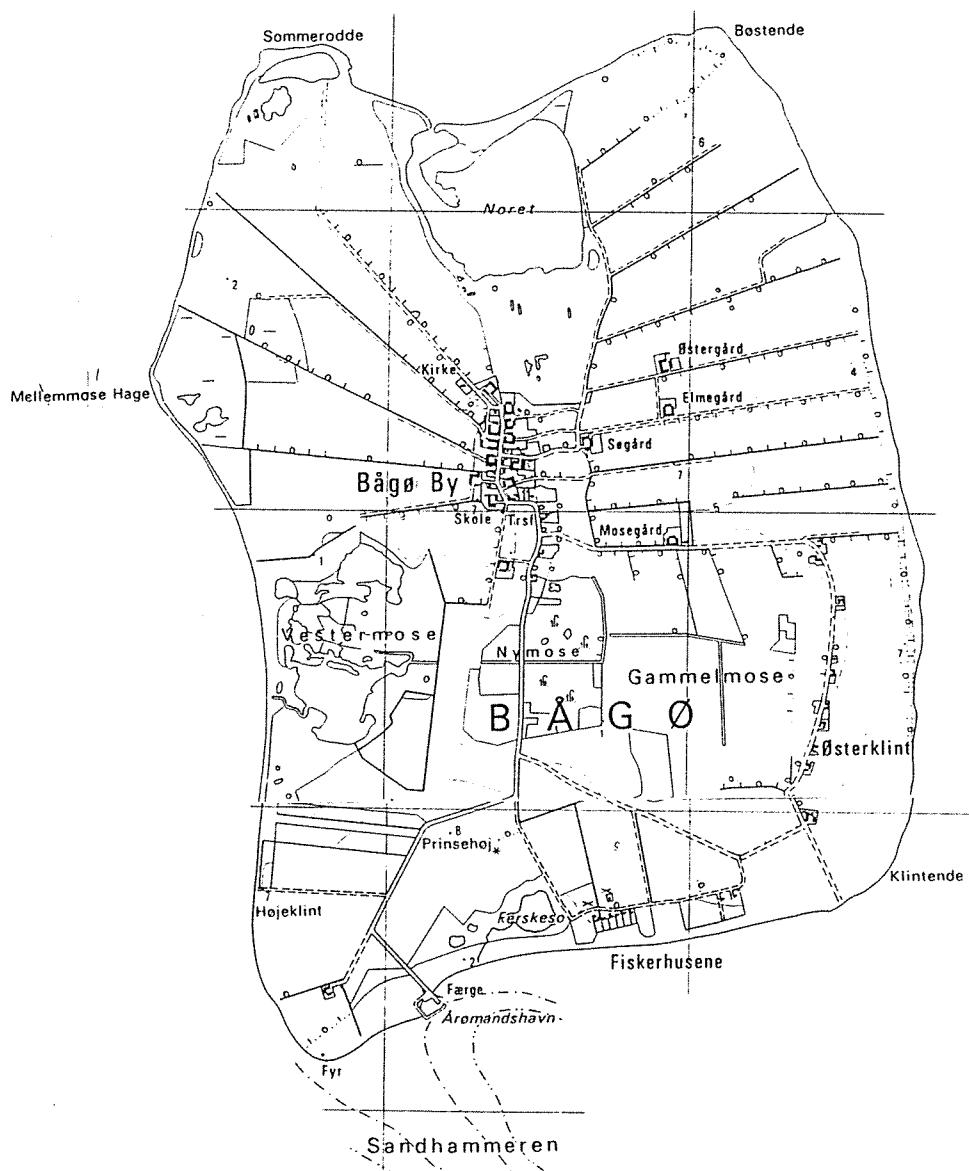


Bågø.

Den lille ø i øverste venstre hjørne hedder Egholm. Floraen på denne er ikke undersøgt.

Kort- og Matrikelstyrelsen 27. marts 1992. 1: ca. 15.000.

↑
N



Bågø

På dette 1:25.000-kort findes
alle de stednavne, der er be-
nyttet i ø-floraen.

1 cm = 250 m.

BÅGØ-EN Ø-FLORALISTE MED NOTER

Indledning

Bågø ligger i Lille Bælt ca. 7 km vest for Assens. Med et areal på ca. 625 ha er øen den største af øerne i bæltet.

Langt det meste af landskabet er meget fladt. Højest er der ved Østerklin, ved Høje Klint nord for fyret ved øens sydvestspids, ved Bøstende i nordøst samt på et mindre område nordøst for havnen med øens højeste punkt (8,3 m). Få steder, bl.a. ved Sommerodden, er der anlagt små diger, som dog ikke forhindrer oversvømmelse af de laveste områder ved vinterhøjvande. Dens lave beliggenhed har flere gange under stormflod, bl.a. i 1872 og 1914, bevirket, at øen har været delt i 3 dele (Friis, 1965).

Kun ca. halvdelen af øens areal er i landbrugsmæssig drift, mest i form af kornavl, men der er også områder, der henligger som vedvarende græsarealer, og som græsses af kreaturer. Størst af disse er strandengen ved Sommerodden. I 1927, da Achtion Friis besøgte Bågø, skrev han :"Af dens jorder er kun ca. 400 tdr. land under plov, hele resten er strandenge, kær, fællede og moser".

Bågø rummer stadig mange biotoper: strandenge, især omkring Noret i nord og ved Vestermose, strandoverdrev, kær (tidligere moser), klinter (omend af begrænset størrelse og højde), enge, plantager, gærder og hegner mv.

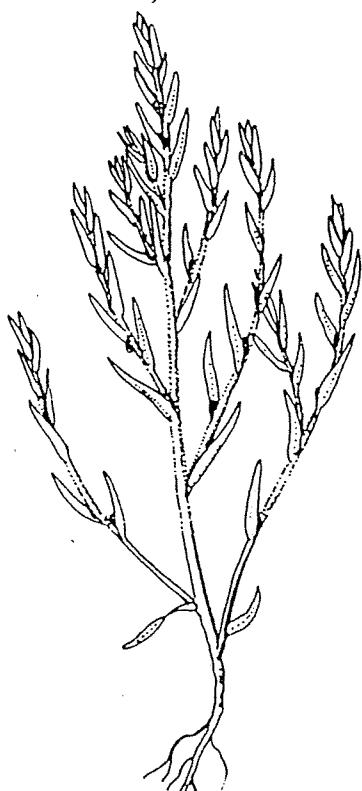
Færgen fra Assens anløber på hverdagene Bågø 4–6 gange dagligt og om søndage 4 gange. I modsætning til sin nære nabo, Årø, er Bågø ikke i så høj kurs som ferie-/udflugtsmål til trods for, at den naturmæssigt har lige så gode kvaliteter som naboen; selv i højsæsonen er der rigeligt plads på den lille, spartansk udstyrede campingplads ved havnen. Den eneste butik på øen er iøvrigt ishuset ved havnen.

I lighed med de fleste andre beboede småøer falder indbyggertallet, på Bågø endog drastisk fra 97 fastboende i 1970 til 37 i 1990 (Små-Ø-Avisen 1990). I 1927 var der 210 indbyggere (Friis).

I afsnittene om biotoptyper vil plantearter første gang, de bliver nævnt, have både dansk og latinsk navn, derefter kun dansk.

Tangurt (*Bassia hirsuta*)

blev på Bågø første gang fundet i 1959 på Dansk Botanisk Forenings ekskursion. Den blev også fundet i 1973 af Palle Gravesen og Claus Helweg Ovesen. De fandt den i strandsump ved bredden af Ferskesø og i strandengen ved Sommerodden. Begge steder har jeg fundet den i 1989 i livskraftige bestande. Men trods grundig efterforskning fandtes der ved besøgene i den varme sommer og efteråret i 1992 ikke ét eneste eksemplar de to steder.



Strande

Nogle af strandene på Bågø er fine sandstrande, andre er stenede af tilførte sten fra morænen i klinterne.

Stranden ved Østerklint er stenet, og der er som regel kun vegetation allerøverst mod klinten. Hvor der er opskyllet tang, er der masser af Strand-Mælde (*Atriplex litoralis*). Desuden er der meget Gåse-Potentil (*Potentilla anserina*), Hybrid-Kvik (*Elytrigia junceiforme x repens*) og Østersø-Strandsennep (*Cakile maritima* ssp. *baltica*).

På stranden ved Fiskerhuse er der en del Strandkål (*Crambe maritima*), Sand-Hjælme (*Ammophila arenaria*), Marehalm (*Leymus arenarius*) og Strand-Kvik (*Elytrigia junceiforme*). Mellem Fiskerhuse og Østerklints sydlige del er stranden sandet, og her er meget Ager-Tidsel (*Cirsium arvense*), Kruset Skræppe (*Rumex crispus*), Gåse-Potentil og Strand-Salat (*Lactuca tatarica*), og der er fundet 1 plante af Strand-Krageklo (*Ononis spinosa*).

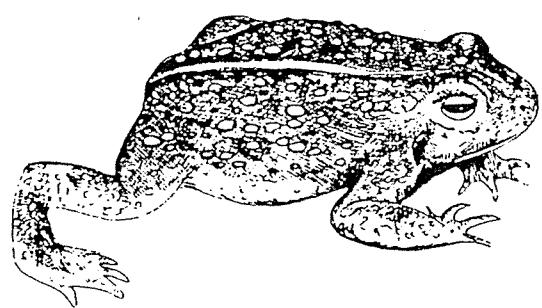
Den stenede strand ved Sommerodden rummer bl.a. Gåse-Potentil, Alm. Strandkamille (*Tripleurospermum maritimum* ssp. *salinum*), Ager-Svinemælk (*Sonchus arvensis*), Alm. Kvik (*Elytrigia repens*), Sandkryb, og her findes spredte og lave Tagrør (*Phragmites australis*).

Ved plantagen umiddelbart syd for Vestermose er den øvre del af stranden flere steder gul af Alm. Torskemund (*Linaria vulgaris*). Også her vokser der Strandkål og naturligvis Strand-Salat foruden Marehalm, Østersø-Strandsennep og Bidende Stenurt (*Sedum acre*).

Ved Fiskerhusene forbavses man over den store forekomst af Strand-Salat. Det er ikke et dagligt syn. Her – som flere andre steder – er sandet iøvrigt af meget fin kvalitet; men endnu er der masser af plads på Bågø's strande til badelystne. Også her er der Strandkål og Sand-Hjælme.

Strandtudse (*Bufo calamita*).

Erik Vinther besøgte i 1983 5 lokaliteter på Bågø: Noret, Mellemmose Hage, Vestermose, Ferskesø og Sommerodden. Alle 5 steder observerede han Strandtudse, som er ret sjælden i Danmark.



Strandoverdrev

Strandoverdrev findes især i syd, fra fyret i sydvest til området ved Fiskerhuse. Langs østkysten er der stort set strandoverdrev hele strækningen til Bøstende. I nord findes det især på Sommerodden; mod vest er det kun mindre områder, der er strandoverdrev.

Strandoverdrevet på begge sider af havnen er om foråret en "symfoni" af gult og hvidt af henholdsvis Vår-Brandbæger (*Senecio vernalis*), Knold-Ranunkel (*Ranunculus bulbosus*) og Flipkrave (*Teesdalia nudicaulis*). Hvad sidstnævnte ikke har i størrelse, har den til gengæld i antal. Udo over de 3 nævnte arter findes her meget Vår-Gæslingebломст (*Erophila verna*) og Tidlig Dværgbunke (*Aira praecox*), som begge ofte er så talrigt tilstede i visse områder, at de er "tæppedannende", Alm. Hundegræs (*Dactylis glomerata*), Engelskgræs (*Armeria maritima*), Rød Svingel (*Festuca rubra* ssp. *rubra*), Rejnfan (*Tanacetum vulgare*), Lancet-Vejbred (*Plantago lanceolata*) og Salomons Lysestage (*Lepidium campestre*), som findes mange steder på Bågø. Derimod er der kun lidt af f.eks. Kornet Stenbræk (*Saxifraga granulata*). Når foråret er omme, forsvinder de intense farver. Nu er det primært arter som Rejnfan, Alm. Kongepen (*Hypochoeris radicata*), Bidende Stenurt, Alm. Røllike (*Achillea millefolium*), Mark-Hindeknæ (*Spergularia rubra*) og Sand-Star (*Carex arenaria*), der optræder; men ingen af dem findes i så stort antal, at det virker iøjnefaldende.

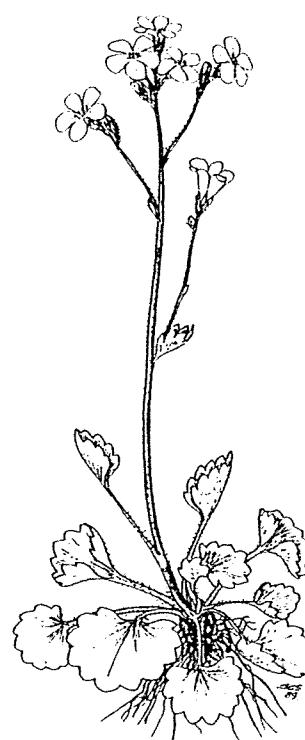
Strandoverdrevet ved Fiskerhuse rummer udo over flere af de nævnte arter bl.a. Alm. Pimpinelle (*Pimpinella saxifraga*), Bakke-Nellike (*Dianthus deltoidea*), Bredbladet Timian (*Thymus pulegioides*) og den smukke Strand-Salat. Den er så almindelig på øen, at man, uanset hvor man befinner sig på øens strande eller strandoverdrev, stort set altid vil have den inden for synsvidde.

Ved Østerklints nordende er strandoverdrevet ca. 20 meter bredt. Her findes arter som Vild Gulerod (*Daucus carota* ssp. *carota*), Blæresmælte (*Silene vulgaris* ssp. *vulgaris*), Gul Snerre (*Galium verum* ssp. *verum*), Mark-Bynke (*Artemisia campestris*), Alm. Torskemund og Alm. Røllike. Her domineres strandoverdrevet flere steder af store bevoksninger af Rynket Rose (*Rosa rugosa*).

Kornet Stenbræk (*Saxifraga granulata*)

mangler sjældent på strandoverdrev. Men på Bågø er det ikke den, der giver strandoverdrevet mellem havnen og Fiskerhuse det hvide skær, da den her er fåtallig.

Den er ikke opført i nogen af de primære kilder, der er benyttet ved udarbejdelsen af omstående floraliste. Det skyldes, at ingen af de øvrige botanikeres ekskursioner har fundet sted om foråret eller i den meget tidlige sommer. Den bortvisner hurtigt og kan vanskeligt erkendes senere på sommeren.



Længere nordpå mod Bøstende domineres strandoverdrevet over store strækninger af Rød Svingel, pletvis af Blågrøn Svingel (*Festuca rubra* ssp. *pruinosa*), og der er meget Rejnfan. På en afbrændingsplads på strandoverdrevet (sådan nogle er velkendte over hele landet) er fundet Hyrdetaske (*Capsella bursa-pastoris*), Alm. Markarve (*Arenaria serpyllifolia*) og Alm. Vej-Pileurt (*Polygonum aviculare* ssp. *aviculare*).

Nær Bøstende udvider strandoverdrevet sig. Her findes øverst på strandoverdrevet og på klintens øvre del flere bevoksninger af Rosen-Katost (*Malva alcea*). Denne art er ikke set andre steder på øen. Udoer denne i landet ret sjældne art, rummer strandoverdrevet kun arter, der er nævnt før.

Strandoverdrevet umiddelbart nordvest for Vesterhavet varierer i bredde fra ca. 10 meter til over en kort strækning at være ca. 200 meter. Her er ikke mange arter. De talrige Strand-Mandstro (*Eryngium maritimum*), som bl.a. Gravesen og Ovesen nævner fra "sandmarken" på tangen mellem Vesterhavet og Lille Bælt, har ikke kunnet findes af mig. Af arter herfra kan nævnes Blågrøn Rapgræs (*Poa subcoerulea*), Vår-Brædbæger, Sand-Star, Rød Svingel, Blødt Hejre (*Bromus hordeaceus* ssp. *hordeaceus*), Femhannet Hønsetarm (*Cerastium semidecandrum*) og Ager-Svinemælk.



Strandoverdrevet ved fyret på Sandhammeren, øens sydvestligste punkt. Fyret er fra 1816, og det er nu fredet. Vegetationen består bl.a. af Rød Svingel (*Festuca rubra* ssp. *rubra*), Tidlig Dværgbunke (*Aira praecox*) og Forskellig-farvet Forglemmigej (*Myosotis discolor*).

Foto: Karin Wessberg, 23. aug. 1992. Fotoretning nordøst.

Klinter

Klinter findes kun ved øens sydvestlige del (Høje Klint), ved østsiden (Østerklint) og ved den nordøstlige del (Bøstende). Alle 3 klinter, hvor intet punkt er over 10 meter, består for størstepartens vedkommende af sand.

Høje Klint, der iøvrigt skæmmes af nedsmidte murbrokker, betonaffald o.lign., noget der ses på de fleste småøer, er mod syd dækket af vegetation, medens den nordre del kun har pletvis plantedække. Af planter fra klinten kan nævnes Bidende Stenurt, Gærde-Valmue (*Papaver dubium*), Ager-Snerle (*Convolvulus arvensis*), Ager-Tidsel, Blød Hejre, Lancet-Vejbred og ikke mindst Fliget Vejbred (*P. coronopus*), som totalt dominerer et mindre område. Ved foden af klinten vokser også den allestedsnærværende Strand-Salat. Digesvaler har iøvrigt reder i klinten.

Østerklint har flere steder fået borteroderet dele, så der er opstået relativt dybe huller ind i klinten. Noget lignende er kun set på Helnæs på Vestfyn. Af arterne på den ca. 1 km lange klint kan fremhæves Merian (*Origanum vulgare*), Krybende Potentil (*Potentilla reptans*), Prikbladet Perikon (*Hypericum perforatum*), Alm. Brunelle (*Prunella vulgaris*) og Bukketorn (*Lycium barbarum*), og flere mindre områder er dækket af Brombær, bl.a. *Rubus radula*. Et tæt krat her på klinten består bl.a. af Glat Hunde-Rose (*Rosa canina* ssp. *canina*), Alm. Hyld (*Sambucus nigra*), Slåen (*Prunus spinosa*), Hvidtjørn (*Crataegus spp.*), Bånd-Pil (*Salix viminalis*) og Syren (*Syringa vulgaris*). Af urter fra de dele, der er bevokset med krat, kan nævnes Horse-Tidsel (*Cirsium vulgare*), Alm. Pimpinelle, Blåhat (*Knautia arvensis*), Alm. Knopurt (*Centaurea jacea*) og Stor Knopurt (*C. scabiosa*), Håret Høgeurt (*Hieracium pilosella*) og Eng-Brandbæger (*Senecio jacobaea*), og på steder med trykvæld ved klintfoden ses bl.a. Kær-Galtetand (*Stachys palustris*).



Øverst i fotoet ses Høje Klint, der ligger nord for fyret ved flakket Sandhammeren. Forstranden er vegetationsløs. Længere oppe vokser bl.a. Bidende Stenurt (*Sedum acre*), Blød Hejre (*Bromus hordeaceus* ssp. *hordeaceus*), Ager-Svinemælk (*Sonchus arvensis*) og Fliget Vejbred (*Plantago coronopus*).

Foto: Karin Wessberg, 23. aug. 1992. Fotoretning nord.

Også ved Bøstende dækkes klinten, der ligger meget længere fra kystlinien end de foregående to klinter, af tæt krat af Alm. Hyld, Hvidtjørn, Slåen og Brombær, bl.a. Rubus vestitus. Udover Rosen-Katost er der ikke fundet arter, der ikke findes på de andre klinter.

Strandenge og strandsøer

Bågø's strandengsareal udgør en væsentlig del af øens samlede areal. Vestermose er det største af strandengsområderne. På nord- og sydsiden af Vestermose findes store strandsøer. Selve strandengene er gennemskåret af et system af render og loer. I det hele taget er området svært at færdes i. Ofte tvinges man tilbage, når der til 3 sider er upassable vandområder.

På de højere liggende arealer, især mod syd og øst, er Strand-Malurt (*Artemisia maritima*) den altdominerende plante. Dominerende er også Rød Svingel. Artsantallet er som vanligt lille. Af de øvrige arter kan nævnes Sandkryb (*Glaux maritima*), Krybende Hvænne (*Agrostis stolonifera*), Strand-Asters (*Aster tripolium*), Strand-Mælde (*Atriplex littoralis*), Harril (*Juncus gerardi*) og Stilket Kilebæger (*Halimione pedunculata*). I kanten af sørerne, loerne og renderne findes Strandgåsefod (*Suaeda maritima*) og arter af Kveller (*Salicornia* spp.); i en af sørerne er desuden fundet Vandkrans (*Zannicellia palustris*).

Mod nord, tæt på et forsøgt opdyrket areal, vokser Drue-Gåsefod (*Chenopodium botrys*) i usædvanligt selskab med bl.a. Høst-Borst (*Leontodon autumnalis*) og Rød Arve (*Anagallis arvensis*). Af mere almindelige ledsageplanter herfra kan nævnes Fersken-Pileurt (*Polygonum persicaria*) og Ru Svinemælk (*Sonchus asper*). Drue-Gåsefod findes andre steder i Vestermose, bl.a. ved en lille strandsø, her sammen med mere naturlige arter som Strand-Kogleaks (*Scirpus maritimus*) og Fjernakset Star (*Carex distans*). Den østlige del af arealet, som næsten udelukkende er dækket med Strand-Malurt, var i sommeren 1992 slået med grønthøster. Mon dette område, som er relativt tørt, skal inddrages i traditionel landbrugdrift? Forhåbentlig er det et led i naturpleje.

Strand-Malurt (*Artemisia maritima*)

findes især, hvor der er ret tør strandeng. For Bågø's vedkommende drejer det sig hovedsageligt om to store områder ved Vestermose og områderne øst og vest for Noret. Der har der i 1992 og sandsynligvis i nogle år forinden ikke været græsset. Begge steder er planterne usædvanligt høje og robuste.



Noret i nord er mod vest, nord og øst omgivet af strandeng, medens størsteparten af den sydlige del består af rørskov. Kun den vestlige, tilsyneladende godtede del, bliver afgræsset, i 1992 af ca. 10 ungkreaturer, hvilket måske er for meget, da området virker stærkt afgræsset.

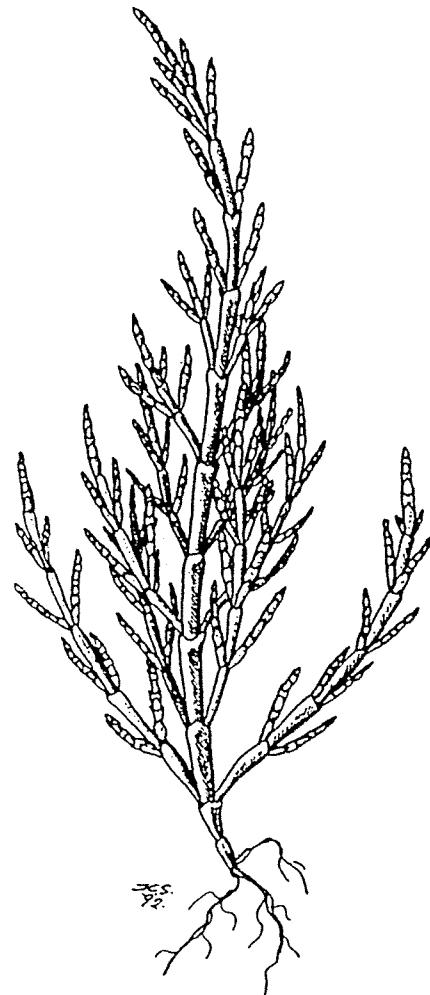
Her vokser bl.a. Smalbladet Kællingetand (*Lotus tenuis*), Høst-Borst, Jordbær-Kløver (*Trifolium fragiferum*), Stilk Kilebæger, Strand-Annelgræs (*Puccinellia maritima*), Sandkryb, Vingebræt Hindeknæ (*Spergularia media*) og på de tørreste dele bl.a. Engelskgræs (*Armeria maritima*).

Øst for Noret er strandengen ugræsset. Ved Palle Gravesen og Claus Helweg Ovesens besøg i 1973 var området græsset hårdt. Nu domineres den af meget høje Strand-Malurt. Kun smalle zoner nærmest Noret rummer andre strandengsarter som f.eks. Strand-Asters, Sandkryb, Harril (*Juncus gerardii*) og Kødet Hindeknæ (*Spergularia marina*). Især i og ved loerne findes Salturt-arter (*Salicornia spp.*) og Strandgåsefod. I tagrørsumpen i den sydlige del af dette område findes også Drue-Gåsefod.

På indersiden af Sommerodden, som er en ca. 300 meter lang krumodde, findes smalle, veludviklede strandengsområder med de vanlige arter som Strand-Malurt, Strand-Vejbred, Strand-Asters, Strandgåsefod, Harril, Krybende Hvene og de to arter af Salturt, Alm. Salturt og Kortakset Salturt (*Salicornia europaea* & *S. ramosissima*) samt Stilk Kilebæger.

Et meget lille område ca. 300 meter syd for Bøstende rummer også strandengsplanter. Det er i forbindelse med bæltet via en afvandingsgrøft, men ved ekstraordinært højvande trænger saltvand ind. Udover at have en rig forekomst af Drue-Gåsefod vokser her bl.a. Strand-Trehage (*Triglochin maritimum*), Kær-Trehage (*T. palustre*), Strand-Kogleaks, Smalbladet Kællingetand, Fladstrået Siv (*Juncus compressus*), Strandgåsefod og Jordbær-Kløver.

Alm. Salturt (*Salicornia europaea*).
Der er fundet 2 arter af Salturt på Bågø: Alm. Salturt og Kortakset Salturt (*S. ramosissima*). Det er især i kanten af strandengene, de vokser. Alm. Salturt i det laveste niveau, hvor den jævnligt overskyllies, Kortakset Salturt på højere niveau. I de fladvandede strandsøer, hvoraf der er mange, kan hele bundarealet være mere eller mindre dækket af dem.



Vandhuller

Bågø ligner andre, beboede og færdiggjorte øer i ø-floraserien ved, at der ikke er mange vandhuller, når der ses bort fra strandsøer. Om der har været flere, end der er i dag, er uvist. Flyfotoet (side 3) har dog i nord afsløret et par ikke-undersøgte vandhuller. Disse er ved besøgene ikke blevet fundet på grund af de omkringliggende kornmarker.

Af arter fra et vandhul, der ligger på en afgræsset mark ved Nymose, kan bl.a. nævnes Svømmende Vandaks (*Potamogeton natans*), Storfrugtet Vandstjerne (*Callitrichia hamulata*), Vejbred-Skeblad (*Alisma plantago-aquatica*), Tyk Andemad (*Lemna gibba*), Kær-Ranunkel (*Ranunculus flammula*) og Smalbladet Kæruld (*Eriophorum angustifolium*).

I og ved et meget lille vandhul lidt nordvest for den lille havn vokser der Bånd-Pil Nikkende Brøndsel (*Bidens cernua*), Liden Andemad (*Lemna minor*), Lyse-Siv (*Juncus effusus*) og Manna-Sødgræs (*Glyceria fluitans*).

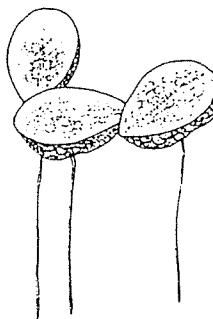
Ferskesø mellem havnen og Fiskerhuse er svagt brak og er på alle sider omgivet af strandeng. Her findes bl.a. Blågrøn Kogleaks (*Scirpus tabernaemontani*), Kær-Trehage, Sump-Kællingetand (*Lotus uliginosus*), Alm. Sumpstrå (*Eleocharis palustris* ssp. *vulgaris*), Tagrør, Nikkende Brøndsel, Kær-Dueurt (*Epilobium palustre*) og Mose-Bunke (*Deschampsia caespitosa*). Den mest interessante art herfra er den sjældne Tangurt (*Bassia hirsuta*). Den blev første gang fundet på øen i 1959 under Dansk Botanisk Forenings ekskursion.

Mellem Vestermeose og Høje Klint findes også et lille vandhul. Vegetationen i og omkring det består bl.a. af Knæbøjet Rævehale (*Alopecurus geniculatus*), Smalbladet Dunhammer (*Typha angustifolia*), Rød Gåsefod (*Chenopodium rubrum*), Liden Andemad og Vand-Pileurt (*Polygonum amphibium*).

Den gamle branddam i den nordøstlige udkant af Byen eksisterer endnu og har vel ikke forandret udseende fra fordums tid, bortset fra, at den i dag er omgivet af hegnet. Meget af vandoverfladen er dækket af Liden Andemad. Desuden vokser her Lådden Dueurt (*Epilobium hirsutum*), Smalbladet Dunhammer og Lyse-Siv.

Tyk Andemad (*Lemna gibba*).

Der er fundet 3 arter af Andemad på Bågø. Kun Stor Andemad (*Lemna polyrhiza*) er ikke fundet. Tyk Andemad er kun set et sted på øen, i et af de små vandhuller på en mark ved Nymose.



Kær

Navnene fortæller, at flere områder på Bågø tidligere har været moser: Gammelmose, Nymose, Mellemmose og Vesterløse. Af disse er der i hvert fald blevet gravet tørv i Nymose (Friis). Afvanding og stærk tilgroning har bevirket, at de tre førstnævnte områder ikke i vore dage med rette kan betegnes som moser, snarere som kær. Om Vesterløse nogensinde har været mose, er usandsynligt.

Gammelmose, der blev afvandet i 1960, eksisterer ikke mere, da så godt som 100% er opdyrket. Nymose var ved Achtion Friis' besøg i 1927 "... en mægtig rørskov ... over hvilke hærskarer af Dunhamre gynger..." Nu er det så som så med rørskov og dunhamre, da området efter dræning er ved at gro i skov. Tilgroningen skyldes især opvækst af Gråpil (*Salix cinerea*). Af andre buske og træer kan nævnes Øret Pil (*S. aurita*), Femhannet Pil (*S. pentandra*), Ask (*Fraxinus excelsior*) og Vorte-Birk (*Betula pendula*). Den østligste del, der grænser op til afvandingsgrøften, består for en stor del af Hassel. Kun få lysåbne partier er tilbage her. Af de relativt mange arter skal fremhæves en usædvanlig stor bestand af den sjældne Liggende Potentil (*Potentilla anglica*). Derudover kan nævnes Kattehale (*Lythrum salicaria*), som danner store, farvestrålende kloner. Vild Gulerod, Lådden Dueurt, Lav Ranunkel (*Ranunculus repens*), Sværtevæld (*Lycopus europaeus*), Rejnfan, Lyse-Siv, Hindbær



Billedet viser et fuldstændigt tilgroet kær ved Sommerrodden. Græsserne dominerer, mest Rød Svingel (*Festuca rubra* ssp. *rubra*), Fløjlsgræs (*Holcus lanatus*) og Mose-Bunke (*Deschampsia caespitosa*). Af flerårige stauder ses bl.a. Kruset Skræppe (*Rumex crispus*) og Hørse-Tidsel (*Cirsium vulgare*).

Foto: Karin Wessberg, 23. aug. 1992. Fotoretning nord.

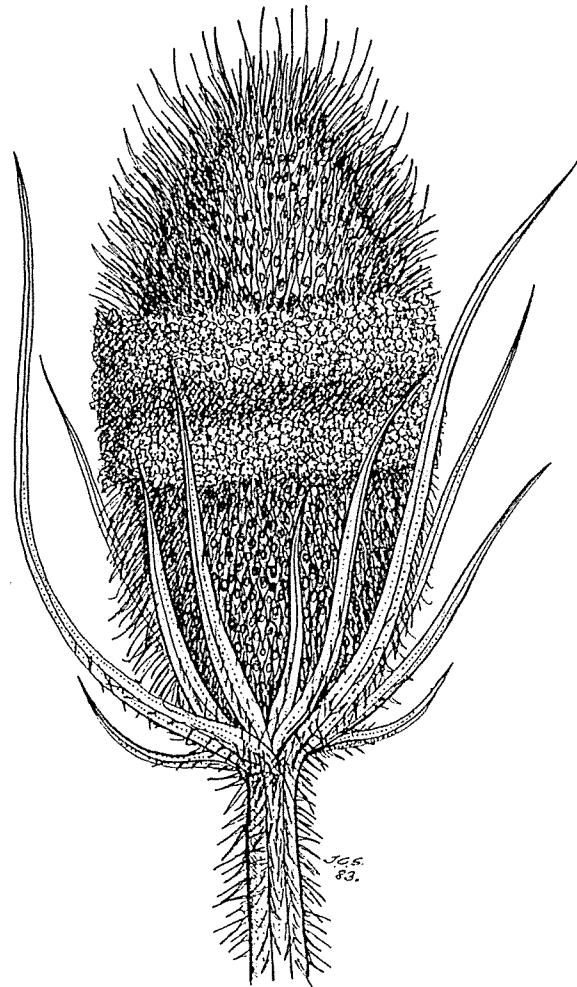
(*Rubus idaeus*), Skov-Galtetand (*Stachys sylvatica*), Skov-Jordbær (*Fragaria vesca*) og Haremåd (*Lapsana communis*) er andre hyppige arter herfra. Østligst i området, som underskov i hasselbevoksningen, danner Brombær, mest *Rubus insularis*, store, næsten uigennemtrængelige krat.

Til stor forundring har den del af Nymose, der ligger ved østsiden af den asfalterede vej, været benyttet som losseplads, i hvert tilfælde indtil 1987, da Hans Øllgaard besøgte øen. Her findes endnu overlevende arter fra den tid. Det drejer sig bl.a. om Peberrod (*Armoracia rusticana*), Hundepersille (*Aethusa cynapium*), Liden Burre (*Arctium minus*), Fingerbøl, (*Digitalis purpurea*) og Gærde-Kartebolle (*Dipsacus fullonum*). Midt i hele herligheden er der gravet et vandhul, sandsynligvis for at tiltrække ænder. I og ved dette vandhul findes bl.a. Storfrugtet Vandstjerne (*Callitrichia stagnalis*), Smalbladet Dunhammer og Vandnavle (*Hydrocotyle vulgaris*). På en mark lige øst herfor er fundet Mangefrøet Gåsefod (*Chenopodium polyspermum*).

Lige øst for havnen, op mod Ferskesø, findes et mindre kær med arter som Knop-Siv (*Juncus conglomeratus*), Fløjlsgræs (*Holcus lanatus*), Græsbladet Fladstjerne (*Stellaria graminea*), Hare-Star (*Carex leporina*), Sump-Kællingetand, Fliget Brøndsel, Vandnavle og Sværtevæld. Området har indtil 1991 været græsset af et mindre antal ungkreaturer; men i 1992 er det desværre ikke sket. Det var allerede til at se, at det har været til skade for mange arter, en fordel for få.

Således ligger der umiddelbart syd for Sommerrodden et kær, som netop på grund af manglende afgræsning ser ud, når det er værst. Det er fuldstændig groet til, især med græsser som Rød Svingel, Krybende Hvene, Mose-Bunke, Fløjlsgræs og Alm. Kvik. Artsfattigdommen hersker her. Her er færre end 20 arter. Nævnes kan bl.a. Gåse-Potentil, Alm. Torskemund, Harril, Kruset Skræppe, Alm. Svinemælk (*Sonchus oleraceus*), Horse-Tidsel (*Cirsium vulgare*) og Nyse-Røllike (*Achillea ptarmica*). På et par blottede steder vokser Rød Gåsefod (*Chenopodium rubrum*).

Gærde-Kartebolle (*Dipsacus fullonum*).
er set 2 steder på Bågø. I 1987 har Hans Øllgaard set arten nordøst for Byen. Der har jeg ikke set den, men derimod i den del af Nymose, hvor der indtil for ganske få år siden har været deponeret affald. Den er sandsynligvis en overlever fra den tid.



Plantager

Kun en lille del af Bågø's areal er dækket af træer. Det største område ligger mellem havnen og Byen, i området omkring Prinsehøj. Træerne er plantet og er næsten 100% Sitka-Gran (*Picea sitchensis*), hist og her med et par Alm. Bjerg-Fyr (*Pinus mugo*). I lysninger (brandbælter?) parallelt med kysten findes et meget frodigt plantedække med bl.a. Bredbladet Mangeløv (*Dryopteris dilatata*), Alm. Mangeløv (*D. filix-mas*), Hindbær, Alm. Kongepen, Gederams (*Chamaenerion angustifolium*), Skov-Brandbæger (*Senecio sylvaticus*), Glat Dueurt (*Epilobium montanum*), Bittersød Natskygge (*Solanum dulcamara*) og opvækst af Engriflet Hvidtjørn. Desuden er der en del Brombær, alle *Rubus radula*. Blandt de mindst hyppige planter er Aften-Pragtstjerne (*Silene alba*), Glat Ærenpris (*Veronica serpyllifolia*), Skovarve (*Moehringia trinervia*), Læge-Ærenpris (*Veronica officinalis*) og Rank Evighedsblomst (*Gnaphalium arenarium*).

Et andet skovområde ligger ved Nymose's vestside. Skoven her består især af Rødel (*Alnus glutinosa*) og Ahorn (*Acer pseudoplatanus*). Derudover er der Alm. Hyld, Gråpil, Drue-Hyld (*Sambucus racemosa*), Tørst (*Frangula alnus*) og i kanten et par Mirabel (*Prunus cerasifera*). Skoven er meget vanskelig tilgængelig på grund af et uigenemtrængeligt dække af Brombær. I kanten og i de få tilgængelige småområder findes bl.a. Bredbladet Mangeløv, Gederams og Stor Nælde (*Urtica dioica*). I den sydvestlige del ligger der rester af den hede eller det hedekær, som må have dækket det område, hvor skoven nu ligger. I dette lille hjørne findes indikatorer på denne biototype, bl.a. Hedelyng (*Calluna vulgaris*), Blåtop (*Molinia coerulea*), Katteskæg (*Nardus stricta*), Mangeblomstret Frytle (*Luzula multiflora*), Lyng-Snerre (*Galium saxatile*) og Håret Høgeurt.

Hulkravet Kodriver (*Primula veris*)
er set af Axel Lange i 1918, på Botanisk Forenings ekskursion i 1959 og af Hans Øllgaard i 1987. Han fandt den ved Bøstende. Der har jeg også set den; men den vokser også i et mindre antal i et hegn øst for Noret. I 1959 må den have haft et vokested ved eller lidt øst for haynen, da BF kun botaniserede her. Fra dette sted er den sandsynligvis forsvundet.



Gærder og hegning

Der er bevaret en del hegning og gærder på Bågø, men ikke tilnærmelsesvis så mange som på den nærliggende Barsø (Wessberg 1991). Sandsynligvis har der været flere; men som det er sket mange steder, er adskillige vel blevet sløjfet.

På et gærde ved Østergård i nordøst vokser bl.a. Korbær (*Rubus caesius*), Hvas Randfrø (*Torilis japonica*) og Rejnfan. Her findes Salomons Lysestage i stort antal. På og ved et stengærde i Byen er fundet Benved (*Euonymus europaea*), Glat Hundee Rose, Skov-Ælm (*Ulmus glabra*), Slåen (*Prunus spinosa*), Alm. Hyld, Rød Stenurt (*Sedum spurium*), Hvid Stenurt (*S. album*), Haremad, Hulsvøb (*Chaerophyllum temulentum*), Alm. Tandbæger og Brombær-arten *Rubus vestitus*.

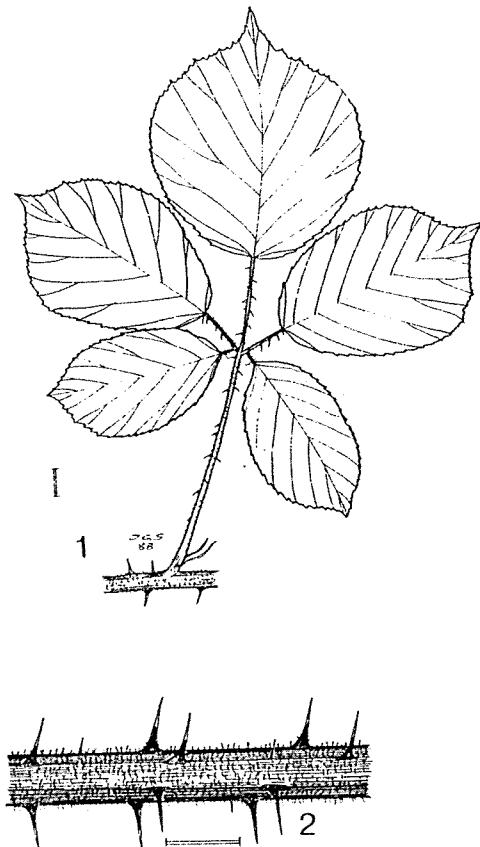
Fra Byen og omtrent helt til Sommerrodden er der et levende hegnet bestående primært af Engriflet Hvidtjørn (*Crataegus monogyna*), Ask (*Fraxinus excelsior*), Lancet-Pil (*Salix x smithiana*) og Skov-Elm. Der er kun få arter af urter, f.eks. Alm. Knopurt, Hvas Randfrø, Ager-Snerle, Knoldet Brunrod (*Scrophularia nodosa*), Ager-Padderok (*Equisetum arvense*) og Korsknap (*Glechoma hederacea*).

På et gærde, der strækker sig fra den lille skov ved Nymose og til den vestlige del af Byen, vokser bl.a. vore 3 arter af Valmue, Gærde-Valmue, Korn-Valmue og Kølle-Valmue (*Papaver dubium*, *P. rhoeas* & *P. argemone*) foruden Finbladet Vejsennep (*Descurainia sophia*), Alm. Draphavre (*Arrhenatherum elatius*) og Hvid Snerre (*Galium mollugo*).

I og ved et hegnet mellem østkysten og den nordlige del af Byen findes Skov-Hanekro (*Galeopsis bifida*), Hvid Okseøje (*Leucanthemum vulgare*), Hassel (*Corylus avellana*) og Vild Kørvel (*Anthriscus sylvestris*) samt enkelte buske af Brombær (*Rubus spp.*). På Bågø spiller Brombærrene ikke nogen særlig rolle i hegnet i modsætning til f.eks. Barsø.

Rubus vestitus.

Der er fundet 7 arter af Brombær (*Rubus*, sect. *Rubus*): *R. armeniacus*, *R. atrichantherus*, *R. insularis*, *R. polyanthemus*, *R. radula*, *R. sciocharis* og *R. vestitus* og 2 arter af Hasselbrombær (*Rubus*, sect. *Corylifolii*): *R. egregiusculus* og *R. horridus*. Af brombærrene er *R. vestitus* en af de almindeligste. Den findes bl.a. på et gærde ved Østergård i nordøst. 1. Et blad fra den midterste del af et bladskud, et midterblad. 2. Et 5 cm-stykke fra den midterste del af et bladskud.



Byen

Bågø By har mange, gamle gårde. Derfor er det ingen overraskelse, at der endnu findes plantarter, der tidligere (for århundreder siden) har været genstand for dyrkning. Skønt antallet af disse "levende fortidsminder" ikke når til nærmelsesvis samme høje antal som på Tunø (Løjtnant & Wessberg 1990), er det interessant at besøge de små niches i Byen, hvor de overlevende planter længe har ført en tilbagetrukken tilværelse. Nicherne kan være små, udyrkede områder bag gården – ud mod landsbygaden er der ikke meget at finde. Det kan også være i læ af nogle store træer, i små krat, under hække eller i nærheden af kirken.

Blandt de mange overlevende kan nævnes Sødskærm (*Myrrhis odorata*), Døvnælde (*Lamium album*), Ramsløg, Marts-Viol (*Viola odorata*), Hundepersille, de 3 Katostarter: Liden Katost, Rundbladet Katost og Alm. Katost (*Malva pusilla*, *M. neglecta* & *M. sylvestris*), Liden Burre, Alm. Tandbæger (*Ballota nigra* ssp. *nigra*), som iøvrigt findes mange steder på øen, Judaspenge (*Lunaria annua*), Kræge (*Prunus insititia*), Matrem (*Tanacetum parthenium*), Peberrod (*Armoracia rusticana*), Fingerbøl (*Digitalis purpurea*) og Opium-Valmue (*Papaver somniferum*).

Udover disse findes der i Byen arter, der er indslæbt hertil inden for de sidste hundrede år, bl.a. Tornet Salat (*Lactuca serriola*), som også findes mange, andre steder på øen, Kirtel-Kortstråle (*Galinsoga quadriradiata*), Gold Hejre (*Bromus sterilis*) og Canadisk Bakkestjerne (*Conyza canadensis*). Flere steder ses den forvildede, robuste Brombær-art (*Rubus armeniacus*).

Af mere usædvanlige arter kan tilføjes Rævehale-Amarant (*Amaranthus caudatus*) og Kronløs Firling (*Sagina apetala*). Sidstnævnte vokser i en sprække på smedens trappe. På et lille, uopdyrket område bag en af gårdene fandtes i 1992 den blå form af Pigæble (*Datura stramonium* f. *tatula*) i mængde.

Alm. Pigæble (*Datura stramonium*).

Blandt Byens relativt mange forvildede planter fandtes i 1992 på et lille, udyrket areal – godt godt væk bag en af gårdene – masser af Blå Pigæble (*Datura stramonium* f. *tatula*). Måden, de voksende på, tydede ikke på en bevidst udsåning af frøene.



Noter om floraen.

Den 27.–28. juni 1959 gik Dansk Botanisk Forenings forsommerekskursion til Sydvestfyn. Det var meningen, at Bågø's og Brandsø's flora skulle undersøges. Men ekskursionen på Bågø blev ganske kortvarig. Årsagen til dette findes i referatet i Botanisk Tidsskrift 55: 338–39, hvor der står skrevet, at Bågø overvejende består (1959) af opdyrkede områder og strandfælleder, og at der derfor ville blive relativt langt at gå mellem de botanisk interessante lokaliteter. Da man desuden var afhængig af færgeafgangen til Brandsø, besøgtes kun en fugtig strandeng (Ferskesø) og området mellem havnen og Ferskesø.

Achton Friis besøgte Bågø i 1927. Han skriver, at øens fladeindhold er 1106,5 tdr. land, når der fraregnes de mange vidstrakte moser og det store nor på nordkysten. Desuden skriver han, at kun ca. 400 tdr. land er under plov, og at hele resten er strandenge, kær, fælleder og moser.

Små-Ø-Avisen, der udgives af Sammenslutningen af Danske Småøer, der har sæde på Avernakø, fortæller i nr. 3, 1990, at over halvdelen af Bågø er uopdyrket. Dette faktum kombineret med den kendsgerning, at Gammelmose i 1959 stadig bestod i sin fulde størrelse, leder tanken hen på, at der kan have fundet en misinformation sted, så Botanisk Forening nøjedes med det korte besøg. Først i 1960 blev Gammelmose afdrænet og derefter opdyrket (Gravesen 1979).

Vel har Bågø mange strandfælleder (strandoverdrev); men der findes stadig mange, floristisk interessante lokaliteter (Ferskesø med strandenge og kær – beklageligtvis nu uden græsning, strandengsområdet ved Noret, Østerklint, Vestermose, som heller ikke afgræsses, Byen osv.). Der er da også fundet adskillige sjældne eller sjældnere arter på øen. Det gælder bl.a. Tangurt (flere steder), Drue–Gåsefod (mange steder), Rosen–Katost, Strand–Salat (i stor mængde) og Liggende Potentil. Bågø er over dobbelt så stor som den nære Barsø (Wessberg 1991), så man ville nok forvente at kunne finde flere arter på Bågø end på Barsø. Men der er ingen nævneværdig forskel. 561 arter er hidtil fundet på Barsø, 570 på Bågø. Årsagen til det "høje" artsantal på Barsø skyldes, at Barsø har biotoper, som mangler, eller kun findes i mindre målestok, på Bågø, bl.a. grøfter, rigkær og fugtige skove. På strandenge og strandoverdrev, som dominerer på Bågø, findes der altid kun relativt få plantearter. Bl.a. derfor er antallet af fundne plantearter på Bågø ikke større.

Vejkanter, enge, græsmarker og strandoverdrev mm. har i maj måned ikke det velkendte, gule skær af blomstrende Mælkebøtter over sig. På Bågø er forekomsten af Mælkebøtter minimal. Så få er ikke set på tilsvarende, beboede småøer. Årsagerne til det bemærkelsesværdigt lille antal Mælkebøtter er mange: vejkanterne slås ikke. Græsmarker, enge og kær græsses ikke hvert år, hvis de i det hele taget græsses. Når græsmarkerne græsses, græsses de ikke lavt (intensivt) gennem hele sommerhalvåret. Marken/engen ved Nymose er et godt eksempel herpå. Den er desuden vandlidende. Plænerne slås ikke typisk hyppigt og lavt, men ofte kun sporadisk og relativt højt. Alt dette er erfaringsmæssigt til ugunst for Mælkebøtter. Således vanskeliggør manglende eller kun sporadisk græsning/høslæt Mælkebøtters etablering; det samme gør ekstensiv græsning samt hhv. "høj" og uregelmæssig slåning (B. Løjtnant, pers. comm., 1992). Når det alligevel har været muligt at finde 60 Mælkebøtte–arter på Bågø, skyldes det, at stort set hver enkelt plante har været genstand for nøjere undersøgelse.

Den botaniske udforskning af Bågø

Den første botaniker, der har besøgt Bågø, er sandsynligvis Peder Kylling, der var født i Assens omkring 1640. I 1688 udgav han *Viridarium Danicum*, som ialt rummer 1103 plantearter (Christensen 1924). Hvor mange arter, han har fundet på Bågø, ved jeg ikke; men i Johan Lange's *Haandbog*, 4. udg. fra 1886–88 er nævnt Læge-Stokrose.

I 1918 besøgte Axel Lange øen. Såvidt vides, er han den første botaniker, fra hvem der foreligger en fyldig floraliste fra Bågø. Ialt fandt han 235 arter. Alle, undtagen Alm. Hjertespand, er siden genfundet.

Den 27. juni 1959 besøgte 22 medlemmer af Dansk Botanisk Forening øen i forbindelse med årets forsommerekursion til Sydvestfyn. Besøget var imidlertid af kort varighed. I ekskursionsreferatet i *Botanisk Tidsskrift* 55, 1960, er kun nævnt to arter. Imidlertid blev alle sete arter noteret ned, og en floraliste, omfattende 172 arter, befinner sig på *Botanisk Museum*. Af disse var 39 "nye" for øen, idet de ikke figurerer på Axel Lange's liste. Det er forbavsende, at der blandt disse 39 var så almindelige arter som f.eks. Skive-Kamille, Grøn Høgeskæg, Alm. Sumpstrå, Korn-Valmue og Strandgåsefod.

I 1966 besøgte Alfred Hansen og Anfred Pedersen Bågø. Ialt registrerede de 270 arter, heraf 50, der ikke tidligere var set, bl.a. Østersø-Strandsennep, Bølget Bunke, Bredbladet Mangeløv, Blåtop og Stilket Kilebæger.

I 1973 var Palle Gravesen og Claus Helweg Ovesen på øen for at samle data med henblik på udarbejdelsen af Fyns-bindet i serien "Oversigt over botaniske lokaliteter" (Gravesen 1979). De besøgte den dag 8 lokaliteter, og der foreligger floralister – deponeret på museet – fra de 8 områder. Ialt fandt de 90 arter, hvoraf 14 ikke tidligere var set. Udoer højere planter indeholder deres lister nogle få fund af mosser. Disse findes i moslisten, der er placeret som side 50.

I forbindelse med undersøgelser, primært af strandenge, besøgte Erik Vinther øen den 26. sept. 1983. 5 lokaliteter besøgtes, og der blev ialt noteret 64 arter, deraf var 6 ikke tidligere set på øen.

I juli 1987 var Tove og Hans Øllgaard en uge på Bågø. Hans Øllgaard har udarbejdet en omfattende floraliste med angivelse af enten findested eller hyppighed. Floralisten indeholder 386 arter. Af disse var 61 ikke før set. Blandt de nye arter kan nævnes Drue-Gåsefod, Hjortetrøst, Kær-Guldkarse, Vår-Vikke og Merian. Hans Øllgaard noterede endvidere mosser. Disse er ligeledes opført i moslisten.

Under mine ekskursioner til Bågø den 14. maj 1989, 15.–16. aug. 1989 (+ Jens Bjerring Poulsen), 10. maj 1992 (+ Karin Wessberg) og 14. – 15. juli 1992 (+ Karin Wessberg) er der i alt set 454 arter. Af disse var 132 ukendte for øen, heraf 60 Mælkebøtter (*Taraxacum*).

Der har imidlertid været andre på øen for at botanisere. Dette fremgår af TBU-kortene i *Botanisk Tidsskrift*, hvor der er angivet 20 arter, som ikke er fundet af ovenstående. Blandt disse 20 kan nævnes Kommen (*Carum carvi*), Trefliget Ærenpris (*Veronica triphylllos*), Ager-Mynte (*Mentha arvensis*), Dansk Ingefær (*Arum alpinum* ssp. *danicum*) og Hvid Anemone (*Anemone nemorosa*). Nogle få af de 20 arters herkomst er klarlagt. Da der i flere tilfælde ikke er bragt udbredelseskort for de almindelige arter, er der en svag mulighed for, at det samlede artsantal for øen er lidt større end angivet.

Floraliste for Bågø

I floralisten er følgende forkortelser benyttet:

K.M. Lind: 1878 (KML).

Axel Lange: 1918 (AL).

Botanisk Forening: 1959 (BF).

Alfred Hansen og Anfred Pedersen: 1966 (AH & AP).

Palle Gravesen og Claus Helweg Ovesen: 1973 (PG & CHO).

Erik Vinther: 1983 (EV).

Tove og Hans Øllgaard: 1987 (HØ).

For de arter, der ikke er set af ovennævnte eller af mig, er anført kilden, som i alle tilfælde er Botanisk Tidsskrift (TBU'erne).

Såfremt en art er set af mig, er dette angivet med et ! Hvis en art er set mange steder, er der brugt hyppighedsbetegnelsen **alm.** For de mindre hyppige arters vedkommende er brugt udtrykket **bl.a.** efterfulgt af ét af dens voksesteder, og når en art kun er set ét sted, er dette anført.

De anvendte plantenavne følger for størstepartens vedkommende Dansk Feltflora (Hansen 1991). Med hensyn til Atriplex er benyttet Pedersen (1968) og for Rubus Pedersen og Schou (1989).

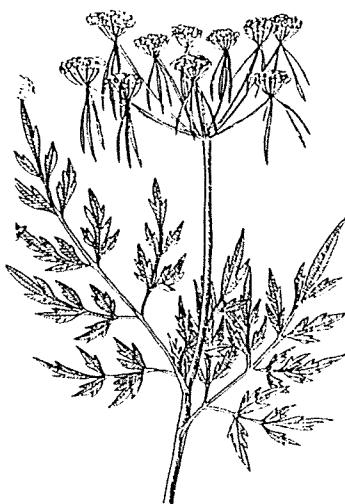
Ramsløg (*Allium ursinum*)

er set to steder på Bågø, bl.a. i nærheden af en gård mellem Byen og Østerklint. Ramsløg fandtes her mellem ukrudt og forvildede planter ved den ene sidegavl af gården. For begge Ramsløg-forekomster på Bågø gælder det, at der kan herske tvivl om, hvorvidt der er tale om spontane forekomster. Der er sandsynligvis i begge tilfælde tale om forvildede bestande.



- Abies alba** (Alm. Ædelgran) – i skov nord for havnen !
- Acer campestre** (Navr) – lille krat sydvest for Sommerrodden !
- **pseudoplatanus** (Ahorn) – 1987: plantet, forv. (HØ) – bl.a. i krat ved Fiskerhuse !
 - Achillea millefolium** (Alm. Røllike) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO)
– 1987: alm. (HØ) – alm. !
 - **ptarmica** (Nyse-Røllike) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: midtøen
og eng mod syd (HØ) – bl.a. i eng sydvest for
Vestermose !
- Aegopodium podagraria** (Skvalderkål) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: Byen (HØ)
– den sydlige del af Byen !
- Aesculus hippocastanum** (Hestekastanje) – 1987: forvildet (HØ) – bl.a. i skov ved Nymose !
- Aethusa cynapium** (Hundepersille) – 1966 (AH & AP) – 1987: t. alm. (HØ) – bl.a. i
Nymose !
- Agrimonia eupatoria** (Alm. Agermåne) – 1987: Vestermose, østklinten (HØ).
- Agrostis canina** (Hunde-Hvene) – 1987: midtøen (HØ).
- **gigantea** (Stortoppet Hvene) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: vestøen
(HØ) – bl.a. i skov syd for Vestermose !
 - **stolonifera** (Krybende Hvene) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973
(PG & CHO) – 1983 (EV) – 1987: alm. (HØ) –
alm. !
 - **tenuis** (Alm. Hvene) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1983
(EV) – 1987: t.alm. (HØ) – bl.a. på
strandoverdrev ved havnen !
- Aira caryophyllea** (Udspærret Dværgbunke) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: ved
fyret (HØ) – i mark ved fyret !
- **praecox** (Tidlig Dværgbunke) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973
(PG & CHO) – 1987: t. alm. (HØ) – bl.a. på
strandoverdrev ved havnen !

Hundepersille (Aethusa cynapium)
er den almindeligste af vores "levende
fortidsminder" på Bågø, ikke blot i Byen,
men ved flere gårde og i flere haver og
marker.



Alisma plantago-aquatica (Vejbred-Skeblad) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: hist og her (HØ) – bl.a. i vandhul i eng syd for Nymose !

Alliaria petiolata (Løgkarse) – ved gård mellem Byen og Østerklint !

Allium scorodoprasum (Skov-Løg) – 1918 (AL) – 1987: Bøstende (HØ).

– **ursinum** (Ramsløg) – bl.a. ved hus mellem Byen og Østerklint !

– **vineale** (Sand-Løg) – 1966 (AH & AP) – 1987: hist og her (HØ) – på strandoverdrev ved havnen !

Alnus glutinosa (Rødel) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: midtøen (HØ) – bl.a. i krat ved Bøstende !

– **incana** (Hvidel) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: midtøen (HØ) Nymose !

Alopecurus geniculatus (Knæbøjet Rævehale) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: t. alm. (HØ) – bl.a. ved vandhul ved skov nord for fyret !

Althaea officinalis (Læge-Stokrose) – Peder Kylling (sidste halvdel af 1600-tallet).

Amaranthus caudatus (Rævehale-Amarant) – forvildet i Byen !

Ammophila arenaria (Sand-Hjælme) – bl.a. på stranden ved Fiskerhuse !

Anagallis arvensis ssp. arvensis (Rød Arve) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – alm. !

Anchusa arvensis (Krumhals) – 1918 (AL) – 1987: alm. (HØ) – alm. !

– **officinalis** (Læge-Oksetunge) – i vejkant nord for havnen !

Anemone nemorosa (Hvid Anemone) – Bot. Tidsskr. 53, 1956.

Angelica archangelica ssp. litoralis (Strand-Kvan) – 1959 (BF) – 1987: Bøstende (HØ).

Anthoxanthum odoratum (Vellugtende Gulaks) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: hist og her (HØ) – bl.a. på overdrev ved Prinsehøj !

Anthriscus sylvestris (Vild Kørvel) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: t. alm. (HØ) – bl.a. i vejkant ved kirken !

Aphanes arvensis (Alm. Dværgløgefod) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1987: hist og her (HØ) – bl.a. i kornmark nord for havnen !

Arabidopsis thaliana (Gåsemad) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – alm. !

Arctium minus (Liden Burre) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: hist og her (HØ) – bl.a. i Nymose !

Arenaria serpyllifolia (Alm. Markarve) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. ved afbrændingsplads nord for Østerklint !

Armeria maritima (Engelskgræs) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1983 (EV) – 1987: alm. (HØ) – alm. !

Armoracia rusticana (Peberrod) – 1966 (AH & AP) – 1987: forvildet (HØ) – bl.a. i Nymose (gl. losseplads) !

Arrhenatherum elatius (Alm. Draphavre) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – alm. !

Artemisia campestris (Mark–Bynke) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: østkysten (HØ) – bl.a. på strandoverdrev ved havnen !

– **maritima** (Strand–Malurt) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1983 (EV) – 1987: alm. (HØ) – alm. !

– **vulgaris** (Gråbynke) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. – alm. !

Arum alpinum ssp. danicum (Dansk Ingefær) – Bot. Tidsskr. 45, 1939.

Aster tripolium (Strand–Asters) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1983 (EV) – 1987: alm. (HØ) – alm. !

Atriplex deltoidea (Tand–Mælde) – bl.a. på strand øst for havnen !

– **glabriuscula** (Tykbladet Mælde) – 1983 (EV)

– **hastata** coll. – 1973 (PG & CHO).

– **latifolia** s. str. (Spydblæt Mælde) – 1959 (BF) – 1983 (EV) – 1987: alm. (HØ) – alm. i strandengene !

– **litoralis** (Strand–Mælde) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) 1983 (EV) – 1987: alm. (HØ) – alm. !

– **longipes** ssp. **longipes** (Stilk–Mælde) – 1983 (EV) – bl.a. i strandeng vest for Vesterhavet !

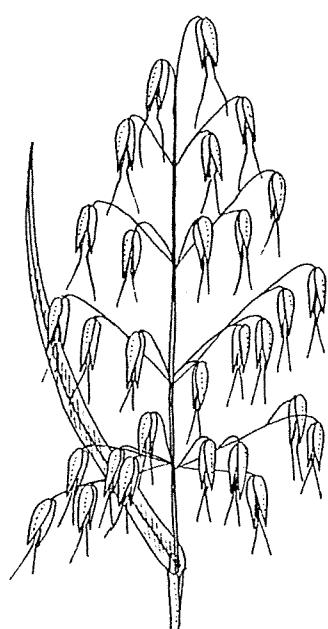
– **patula** (Svine–Mælde) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. ved vandhul sydvest for Vesterhavet !

– **triangularis** s. str. (Melet Mælde) – bl.a. på strand ved Ferskesø !

Avena fatua (Flyve–Havre) – i mark sydøst for Noret !

Flyve–Havre (Avena fatua).

Trods det, at det ved lov påbydes, at Flyve–Havre skal bekæmpes, findes den hyppigt på vore beboede småøer. Flest har jeg set på Fur, hvor marker kan være inficeret af den. På Bågø er den under mine ekskursioner kun set på en mark sydøst for Noret.



Ballota nigra ssp. nigra (Rød Tandbæger) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. i hegnet (HØ) – bl.a. i Nymose !

Barbarea intermedia (Randhåret Vinterkarse) – i udyrket mark syd for Byen !

Bassia hirsuta (Tangurt) – 1959 (BF) – 1973 (PG & CHO) – 1983 (EV) – bl.a. ved Ferskesø !

Batrachium aquatile (Alm. Vandranunkel) – 1987: flere steder (HØ).

– **baudotii** (Strand-Vandranunkel) – 1987: hist og her? (HØ).

– **peltatum** (Storblomstret Vandranunkel) – vandhul i Vestermose !

– **trichophyllum** (Hårfliget Vandranunkel) – vandhul ved Nymose !

Bellis perennis (Tusindfryd) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: hist og her (HØ) – bl.a. i plæne ved hus mellem Byen og Østerklint !

Beta vulgaris ssp. maritima (Strand-Bede) – 2 eksemplarer på stranden ved Sommerodden !

– **ssp. vulgaris** (Foder-Bede) – krat ved Fiskerhuse (affaldshenkastning) !

Betula pendula (Vorte-Birk) – 1966 (AH & AP) – 1987: t.alm. (HØ) – bl.a. i Nymose !

– **pubescens** (Dun-Birk) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. i Nymose !

Bidens cernua (Nikkende Brøndsel) 1983 (EV) – 1987: Vestermose og vest for kirken (HØ) – i vandhul ved havnen !

– **tripartita** (Fliget Brøndsel) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1983 (EV) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. i kær ved Ferskesø !

Blysmus compressus (Fladtrykt Kogleaks) – 1959 (BF) – 1987: midtengen: sjælden (HØ).

– **rufus** (Rødbrun Kogleaks) – 1973 (PG & CHO).

Brassica napus ssp. napus (Raps) – 1918 (AL) – 1987: hist og her (HØ) – bl.a. på Høje Klint !

– **nigra** (Sort Sennep) – 1918 (AL) – 1987: østklinsten (HØ).

Briza media (Alm. Hjertegræs) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1987: midtengen: sjælden (HØ).

Bromus arvensis (Ager-Hejre) – Bot. Tidsskr. 68, 1974.

– **hordeaceus ssp. hordeaceus** (Blød Hejre) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: meget alm. (HØ) – alm. !

– – **ssp. thominii** (Liggende Hejre) – 1918 (AL) – 1987: sandjord: alm. (HØ).

– **sterilis** (Gold Hejre) – 1918 (AL) – 1987: temmelig sj. (HØ) – bl.a. i vejkant ved kirken !

Cakile maritima ssp. baltica (Østersø-Strandsennep) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. på stranden ved havnen !

Calamagrostis canescens (Eng-Rørhvene) – 1987: midtøen (HØ) – ved kunstigt vandhul i Nymose !

Calamagrostis epigeios (Bjerg-Rørhvene) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987:
Bøstende (HØ).

Calendula officinalis (Morgenfrue) – ved vandhul ved Sommeroddevejen !

Callitrichia stagnalis (Storfrugtet Vandstjerne) – 1959 (BF) – 1987: midtengen (HØ) –
vandhul i mark ved Nymose !

Calluna vulgaris (Hedelyng) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: midtøen, 2 lokalite-
ter (HØ) – bl.a. i kær ved Vestermose !

Calystegia sepium (Gærde-Snerle) – 1966 (AH & AP) – 1987: østklinten (HØ) – bl.a. ved
kanalen !

Campanula rotundifolia (Liden Klokke) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG &
CHO) – 1987: alm. (HØ) – alm. !

Capsella bursa-pastoris (Hyrdetaske) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1987: alm. (HØ) – alm. !

Caragana arborescens (Ærtebusk) – skovbryn ved Nymose !

Cardamine hirsuta (Roset-Springklap) – bl.a. i markkant syd for Nymose !

– **pratensis ssp. pratensis** (Engkarse) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH &
AP) – 1987: set 1 plante (HØ) – bl.a. i eng ved
sydsiden af Nymose !

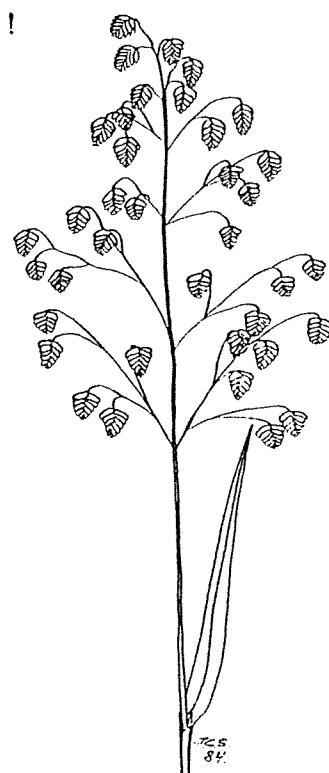
Carduus crispus (Kruset Tidsel) – 1987: Fiskerhuse (HØ) – bl.a. ved mark ved Fiskerhuse !

Carex arenaria (Sand-Star) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG &
CHO) – 1987: alm. (HØ) – alm. !

– **distans** (Fjernakset Star) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) –
1987: vest for kirken: 1 plante (HØ) – bl.a. i
strandeng ved Vestermose !

– **hirta** (Håret Star) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO)
– 1987: hist og her (HØ) – lavning i mark på
vej til Noret !

Alm. Hjertegræs (Briza media)
er fundet på Bågø af Axel Lange i
1918. Den er også set under Dansk
Botanisk Forenings ekskursion i 1958
ligesom Hans Øllgaard har set den i
"midtengen" i 1987. Jeg har ikke set
den på Bågø. Alm. Hjertegræs har haft
stor tilbagegang på grund af øde-
læggelse af dens voksesteder. Under
botaniske ekskursioner bliver man ofte
spurgt af ældre mennesker, om Hjer-
tegræs ikke kan findes mere.



- Carex leporina** (Hare–Star) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: hist og her (HØ) – bl.a. i kær syd for Vesterøse !
- **nigra** (Alm. Star) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: hist og her (HØ) – bl.a. i kær ved skov nord for fyret !
 - **otrubae** (Sylt–Star) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: temmelig alm. (HØ) – bl.a. i mark ved vej til Noret !
 - **panicea** (Hirse–Star) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1987: midtøen (HØ).
 - **pilulifera** (Pille–Star) – 1918 (AL) – 1987: midtøen: 2 lokaliteter (HØ).
 - **spicata** (Spidskapslet Star) – 1918 (AL) – 1987: midtøen (HØ) – tagrørbaelte mellem Østerklin og Bøstende !
- Carlina vulgaris** (Bakketidsel) – Bot. Tidsskr. 57, 1961.
- Carum carvi** (Kommen) – Bot. Tidsskr. 47, 1951 (ukendt finder).
- Centaurea cyanus** (Kornblomst) – 1966 (AH & AP) – 1987: sydøen: hist og her (HØ) – i kornmark ved Fiskerhuse !
- **jacea** (Alm. Knopurt) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: temmelig alm. (HØ) – bl.a. på strandoverdrev ved Fiskerhuse !
 - **scabiosa** (Stor Knopurt) – 1918 (AL) – 1987: østklinten (HØ) – Østerklin !
- Cerastium arvense** (Storblomstret Hønsetarm) – Bot. Tidsskr. 55, 1959.
- **fontanum ssp. triviale** (Alm. Hønsetarm) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: alm (HØ) – alm. !
 - **semidecandrum** (Femhannet Hønsetarm) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – alm. !
- Chaerophyllum temulentum** (Hulsvøb) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. i skovkant nord for havnen !
- Chamaenerion angustifolium** (Gederams) – 1966 (AH & AP) – 1987: temmelig alm. (HØ) – bl.a. i skov syd for Vesterøse !
- Chamomilla recutita** (Vellugtende Kamille) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. i kornmark ved lejrskolen !
- **suaveolens** (Skive–Kamille) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – alm. !
- Chelidonium majus** (Svaleurt) – 1966 (AH & AP) – 1987: Fiskerhuse (HØ) – krat ved Fiskerhuse !
- Chenopodium album** (Hvidmelet Gåsefod) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – alm. !

- Chenopodium botryodes** (Drue-Gåsefod) – 1983 (EV) – 1987: sydmosen og ved kanalen (HØ) – bl.a. i tørlagte vandhuller på nordsiden af Vestermose !
- **glaucum** (Blågrøn Gåsefod) – 1983 (EV).
 - **polyspermum** (Mangefrøet Gåsefod) – i mark øst for Nymose !
 - **rubrum** (Rød Gåsefod) – bl.a. ved vandhul sydvest for Vestermose !
 - **sueicum** (Grøn Gåsefod) – i mark ved Fiskerhuse !
- Cirsium arvense** (Ager-Tidsel) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1983 (EV) – 1987: alm. (HØ) – alm. !
- **palustre** (Kær-Tidsel) – 1966 (AH & AP) – 1983 (EV) – 1987: midtøen (HØ) – bl.a. i Nymose !
 - **vulgare** (Horse-Tidsel) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1983 (EV) – 1987: alm. (HØ) – alm. !
- Cochlearia anglica** (Engelsk Kokleare) – i strandeng ved Noret !
- **danica** (Dansk Kokleare) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. på strandbred ved fyret !
- Conium maculatum** (Skarntyde) – 1918 (AL) – 1987: midtøen (HØ) – bl.a. i vejkant ved lejrskolen i Byen !
- Convolvulus arvensis** (Ager-Snerle) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: alm. (HØ) – alm. !
- Conyza canadensis** (Canadisk Bakkestjerne) – 1987: Fiskerhuse (HØ) – bl.a. ved mark ved Fiskerhuse !
- Corylus avellana** (Hassel) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: midtøen (HØ) – bl.a. i Nymose !
- Corynephorus canescens** (Sandskæg) – 1987: Fiskerhuse (HØ) – på strandoverdrev ved Fiskerhuse !
- Crambe maritima** (Strandkål) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: Fiskerhuse (HØ) – bl.a. på strandvold sydvest for Vestermose !
- Crataegus laevigata** (Alm. Hvidtjørn) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1987: hist og her (HØ) – bl.a. i krat ved Bøstende !
- **monogyna** (Engriflet Hvidtjørn) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. i krat ved Bøstende !
- Crepis biennis** (Toårig Høgeskæg) – 1973 (PG & CHO).
- **capillaris** (Grøn Høgeskæg) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. på åben bund i Nymose !
 - **tectorum** (Tag-Høgeskæg) – 1987: Fiskerhuse (HØ).
- Cynosurus cristatus** (Alm. Kamgræs) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: hist og her (HØ) – bl.a. i mark på vej til Noret !

- Dactylis glomerata** (Alm. Hundegræs) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: alm. (HØ) – alm. !
- Dactylorhiza majalis** ssp. **majalis** (Maj-Gøgeurt) – Bot. Tidsskr. 47, 1948.
- Datura stramonium** f. **tatula** (Blå Pigæble) – forvildet i Byen !
- Daucus carota** ssp. **carota** (Vild Gulerod) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1983 (EV) – 1987: alm. (HØ) – alm. !
- Deschampsia caespitosa** (Mose-Bunke) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1983 (EV) – 1987: midtøen (HØ) – bl.a. i eng sydvest for Vestermose !
- **flexuosa** (Bølget Bunke) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: Fiskerhusene og midtmosen (HØ) – bl.a. på strandoverdrev ved Ferskesø !
- Descurainia sophia** (Finbladet Vejsennep) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. i vejkant nord for havnen !
- Dianthus deltoides** (Bakke-Nellike) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: temmelig alm. (HØ) – bl.a. på strandoverdrev ved fyret !
- Digitalis purpurea** (Fingerbøl) – 1987: temmelig alm. (HØ) – bl.a. i Nymose !
- Dipsacus fullonum** (Gærde-Kartebolle) – 1987: nordøst for Byen (HØ) – Nymose !
- Dryopteris carthusiana** (Smalbladet Mangeløv) – 1987: midtøen (HØ).
- **dilatata** (Bredbladet Mangeløv) – 1966 (AH & AP) – 1987: temmelig alm. (HØ) – bl.a. i skov nord for fyret !
- **expansa** (Finbladet Mangeløv) – Nymose !
- **filix-mas** (Alm. Mangeløv) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: hist og her (HØ) – bl.a. i krat ved Fiskerhuse !
- Eleocharis palustris** ssp. **vulgaris** (Alm. Sumpstrå) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1983 (EV) – 1987: temmelig alm. (HØ) – bl.a. i vandhul vest for Bøstende !
- **uniglumis** (Enskællet Sumpstrå) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1983 (EV) – 1987: øst for fyret (HØ).
- Elodea canadensis** (Vandpest) – i kanalen ved Nymose !
- Elytrigia junceiforme** (Strand-Kvik) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. på stranden ved Vestermose !
- – **x repens** (Hybrid-Kvik) – 1973 (PG & CHO) – stranden ca. 400 m sydøst for Bøstende !

Elytrigia repens (Alm. Kvikk) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1983 (EV) – 1987: alm. (HØ) – alm. !

Epilobium ciliatum (Kirtel–Dueurt) – bl.a. i skov ved Nymose !

- **hirsutum** (Lådden Dueurt) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. i Nymose !
- **montanum** (Glat Dueurt) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – alm. !
- **obscurum** (Ris–Dueurt) – Nymose !
- **palustre** (Kær–Dueurt) – 1966 (AH & AP) – 1983 (EV) – 1987: midtøen og østkysten (HØ) – bl.a. i kær ved Ferskesø !
- **parviflorum** (Dunet Dueurt) – 1966 (AH & AP) – 1983 (EV) – 1987: midtøen (HØ) – Nymose !
- **roseum** (Rosen–Dueurt) – skov ved Nymose !

Equisetum arvense (Ager–Padderok) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: temmelig alm. (HØ) – bl.a. i skov syd for Vestermose !

- **fluviatile** (Dynd–Padderok) – 1966 (AH & AP) – 1987: flere steder (HØ) – i eng ved Nymose !
- **palustre** (Kær–Padderok) – 1959 (BF) – 1987: midtøen (HØ) – i mark ved Nymose !

Eranthis hyemalis (Eranthis) – bl.a. i hegning ved kirken !

Erigeron acer (Bitter Bakkestjerne) – 1918 (AL) – 1987: Fiskerhuse (HØ).

Eriophorum angustifolium (Smalbladet Kæruld) – i vandhul i eng syd for Nymose !

Erodium cicutarium (Hejrenæb) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – alm. !

Erophila verna (Vår–Gæslingebomst) – bl.a. på strandoverdrev ved havnen !

Eryngium maritimum (Strand–Mandstro) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: Fiskerhuse (HØ) – strandoverdrev ved Bøstende !

Erysimum cheiranthoides (Gyldenlak–Hjørneklap) – 1987: lossepladsen (HØ).

Euonymus europaeus (Benved) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: Bøstende (HØ) – i hegning i Byen !

Eupatorium cannabinum (Hjortetrøst) – 1987: midtøen (HØ) – Nymose !

Euphorbia helioscopia (Skærm–Vortemælk) – 1966 (AH & AP) – 1987: temmelig alm. (HØ) – bl.a. i mark ved havnen !

- **peplus** (Gaffel Vortemælk) – bl.a. i mark ved skov nord for havnen !

Fagus sylvatica (Bøg) – 1987: plantet på midtøen (HØ) – bl.a. på lille skrænt ved hulvej nord for Østerklint !

Festuca arundinacea (Strand-Svingel) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1983 (EV) – 1987: nordøstkysten (HØ) – på strandoverdrev mellem Østerklint og Bøstende !

- **gigantea** (Kæmpe-Svingel) – i 2 småkrat i Byen !
- **ovina** (Fåre-Svingel) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: sydkysten og midtøen (HØ) – på strandoverdrev ved havnen !
- **pratensis** (Eng-Svingel) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. ved skrænt mellem Østerklint og Bøstende !
- **rubra** ssp. **pruinosa** (Blågrøn Svingel) – strandoverdrev ved Østerklints nordende !
- - **rubra** (Rød Svingel) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1983 (EV) – 1987: alm. (HØ) – alm. !

Ficaria verna ssp. **fertilis** (Alm. Vorterod) – alm. !

Filipendula ulmaria (Alm. Mjødurt) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: midtøen (HØ) – i krat i Byen !

Fragaria vesca (Skov-Jordbær) – 1987: midtøen (HØ) – Nymose !

Frangula alnus (Tørst) – 1966 (AH & AP) – 1987: midtøen (HØ) – bl.a. i krat ved Fiskerhuse !

Fraxinus excelsior (Ask) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. i Nymose !

Fumaria officinalis (Læge-Jordrøg) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: temmelig alm. (HØ) – bl.a. i roemark ved Nymose !

Galeopsis bifida (Skov-Hanekro) – 1966 (AH & AP) – 1987: temmelig sjælden ? (HØ) – bl.a. i vejkant ved Ferskesø !

- **ladanum** (Sand-Hanekro) – på overdrev syd for Vestermose !
- **tetrahit** (Alm. Hanekro) – 1918 (AL) – 1987: alm. (HØ).

Galinsoga quadriradiata (Kirtel-Kortstråle) – 1987: Byen (HØ) – bl.a. i vejkant ved skov nord for havnen !

Galium aparine (Burre-Snerre) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – alm. !

- **mollugo** (Hvid Snerre) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. i skov syd for Vestermose !
- - **x verum** – 1973 (PG & CHO) – 1987: hist og her (HØ) – på hedeagtigt overdrev i østkanten af Nymose !
- **palustre** ssp. **palustre** (Kær-Snerre) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: temmelig alm. (HØ) – bl.a. ved kunstigt vandhul i Nymose !

- Galium saxatile** (Lyng-Snerre) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1987: midtøen (HØ) – på hedeagtigt overdrev ved Nymose –
- **verum ssp. verum** (Gul Snerre) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1983 (EV) – 1987: alm. (HØ) – alm. !
- Geranium columbinum** (Storbægret Storkenæb) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: hist og her (HØ) – i mark ved havnen !
- **dissectum** (Kløftet Storkenæb) – 1918 (AL) – 1987: 2 stk. sydøst for Byen (HØ) – i kornmark ved Østerklint !
 - **molle** (Blød Storkenæb) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – alm. !
 - **pusillum** (Liden Storkenæb) – 1918 (AL) – 1987: temmelig alm. (HØ) – bl.a. i vejkant nord for havnen !
 - **pyrenaicum** (Pyrenæisk Storkenæb) – Bot. Tidsskr. 45, 1939.
 - **robertianum** (Stinkende Storkenæb) – Bot. Tidsskr. 45, 1939.
- Geum urbanum** (Feber-Nellikerod) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – alm. !
- Glaux maritima** (Sandkryb) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1983 (EV) – 1987: alm. (HØ) – alm. !
- Glechoma hederacea** (Korsknap) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: temmelig alm. (HØ) – bl.a. i hegnet mellem Byen og Østerklint !
- Glyceria fluitans** (Manna-Sødgræs) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: temmelig alm. (HØ) – bl.a. i lille vandhul ved havnen !
- Gnaphalium sylvaticum** (Rank Evighedsblomst) – på skovsti nord for fyret !
- **uliginosum** (Sump-Evighedsblomst) – 1987: hist og her (HØ) – bl.a. i skov syd for Vesterhavet !
- Halimione pedunculata** (Stilket Kilebæger) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1983 (EV) – 1987: Noret (HØ) – bl.a. i strandeng vest for Noret !
- Hedera helix** (Vedbend) – hegnet nordvest for Østerklint !
- Hieracium lactucella** (Lancetbladet Høgeurt) – 1918 (AL) – 1987: vest for kirken: sjælden (HØ).
- **pilosella** (Håret Høgeurt) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: syd- og østkysten (HØ) – bl.a. på strandoverdrev ved Fiskerhuse !
- Hippophaë rhamnoides** (Havtorn) – overdrev sydvest for Vesterhavet (plantet?) !

- Holcus lanatus** (Fløjlsgræs) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1983 (EV) – 1987: alm. (HØ) – alm. !
- **mollis** (Krybende Hestegræs) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: midtøen (HØ).
- Honckenya peploides** (Strandarve) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: alm. (HØ) – alm. !
- Hordeum vulgare** (Alm. Byg) – bl.a. i vejkant nord for havnen !
- Hydrocotyle vulgaris** (Vandnavle) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: midtøen (HØ) – bl.a. i kær ved Ferskesø !
- Hypericum maculatum** (Kantet Perikon) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: hist og her (HØ) – Nymose !
- **perforatum** (Prikbladet Perikon) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: hist og her (HØ) – bl.a. i skovkant syd for Vesterhuse !
- Hypochoeris glabra** (Glat Kongepen) – 1966 (AH & AP) – 1987: mod syd: temmelig alm. (HØ) – i kornmark ved Fiskerhuse !
- **radicata** (Alm. Kongepen) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: temmelig alm. (HØ) – bl.a. på strandoverdrev ved havnen !
- Iris pseudacorus** (Gul Iris) – 1987: Vesterhuse (HØ).
- Jasione montana** (Blåmunke) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: temmelig alm. (HØ) – bl.a. på Høje Klint !
- Juncus articulatus** (Glanskapslet Siv) – bl.a. i eng sydøst for Vesterhuse !
- **biflorus** (Tudse-Siv) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: hist og her (HØ) – bl.a. i kær ved Ferskesø !
 - **compressus** (Fladstrået Siv) – 1918 (AL) – 1987: vest for kirken: sjælden (HØ) – bl.a. i kær ved Vesterhuse !
 - **conglomeratus** (Knop-Siv) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1983 (EV) – 1987: temmelig alm. (HØ) – bl.a. ved Ferskesø !
 - **effusus** (Lyse-Siv) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1983 (EV) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. i lille vandhul ved havnen !
 - **gerardi** (Harril) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1983 (EV) – 1987: alm. (HØ) – alm. !
 - **squarrosum** (Børste-Siv) – Bot. Tidsskr. 44, 1937.
- Knautia arvensis** (Blåhat) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: t.alm. (HØ) – bl.a. på overdrev sydvest for Vesterhuse !
- Lactuca muralis** (Skov-Salat) – i skov ved Fiskerhusene !

Lactuca serriola (Tornet Salat) – 1987: midtøen og østklinten (HØ) – alm. !

- **tatarica** (Strand-Salat) – 1966 (AH & AP) – 1987: temmelig alm. (HØ) – bl.a. på stranden sydvest for Vesterhavet !

Lamium amplexicaule (Liden Tvetand) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) –

1987: alm. (HØ) – bl.a. i kormark ved Bøstende !

- **hybridum** (Fliget Tvetand) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: hist og her (HØ) – i mark lidt syd for Bøstende !

- **moluccellifolium** (Nyrebællet Tvetand) – 1987: sydlige vestkyst (HØ) – i mark ved Nymose !

- **purpureum** (Rød Tvetand) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. i vejkant ved Nymose !

Lapsana communis (Haremad) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – alm. !

Larix decidua (Europæisk Lærk) – 1987: midtøen: plantet (HØ).

Lathyrus pratensis (Gul Fladbælg) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: temmelig alm. (HØ) – bl.a. i den sydlige udkant af Nymose !

Lemma gibba (Tyk Andemad) – vandhul i eng syd for Nymose !

- **minor** (Liden Andemad) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. i lille vandhul ved havnen !

- **trisulca** (Kors-Andemad) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: hist og her (HØ).

Leontodon autumnalis (Høst-Borst) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1983 (EV) – 1987: alm. (HØ) – alm. !

- **hispidus** (Stivhåret Borst) 1973 – (PG & CHO).

Leonurus cardiaca (Alm. Hjertespand) – 1918 (AL).

Lepidium campestre (Salomons Lysestage) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. på strandoverdrev ved Ferskesø !

Leucanthemum vulgare (Hvid Okseøje) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: temmelig alm. (HØ) – bl.a. i hegnet mellem Byen og Østerhavet !

Leymus arenarius (Marehalm) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1983 (EV) – 1987: alm. (HØ) – alm. !

Ligustrum vulgare (Alm. Liguster) – på dige sydvest for Byen !

Linaria vulgaris (Alm. Torskemund) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1983 (EV) – 1987: alm. (HØ) – alm. !

Linum catharticum (Vild Hør) – 1987: midtengen (HØ).

Lithospermum arvense (Ager-Stenfrø) – 1987: hist og her (HØ) – bl.a. på dige vest for Sønderklint !

Lolium perenne (Alm. Rajgræs) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. i vejkant nordvest for Østerklint !

Lonicera periclymenum (Alm. Gedeblad) – 1987: Fiskerhuse (HØ) – i krat ved Fiskerhuse !
– **xylosteum** (Dunet Gedeblad) – i skovkant nord for havnen !

Lotus corniculatus (Alm. Kællingetand) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: temmelig sjælden (HØ) – bl.a. i eng sydvest for Vesterhavet !

– **tenuis** (Smalbladet Kællingetand) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: temmelig alm. (HØ) – bl.a. i strandeng ved Ferskesø !
– **uliginosus** ssp. **uliginosus** (Sump-Kællingetand) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1983 (EV) – 1987: hist og her (HØ) – bl.a. i kær ved Ferskesø !

Lunaria annua (Judaspenge) – forvildet i Byen !

Luzula campestris (Mark-Frytle) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: sydlige del (HØ) – bl.a. i mark ved sydsiden af Nymose !
– **multiflora** ssp. **multiflora** (Mangeblomstret Frytle) – 1918 (AL) – 1987: midtøen (HØ) – bl.a. på hedeagtigt overdrev ved Nymose !

Lychnis flos-cuculi (Trævlekrone) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: midtøen (HØ) – Nymose !

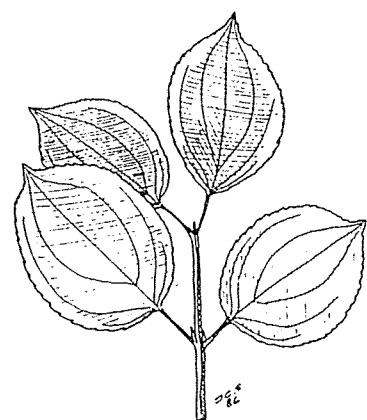
Lycium barbarum (Bukketorn) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: hist og her forvildet (HØ) – bl.a. i hegnet ved lejrskolen !

Lycopersicon lycopersicum (Tomat) – ukrudt i Byen !

Lycopus europaeus (Sværtevæld) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1983 (EV) – 1987: temmelig alm. (HØ) – bl.a. i Nymose !

Korsved (Rhamnus cathartica).

I 1987 fandt Hans Øllgaard Korsved i krat ved Bøstende. Der har jeg senere fundet den – og kun dør. Den er kendt fra øen siden Axel Lange var der.



- Lysimachia punctata** (Prikbladet Fredløs) – 1987: østklinten (HØ).
- Lythrum salicaria** (Kattehale) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: midtøen (HØ) – Nymose !
- Malus sylvestris** (Skov-Æble) – i krat ved Bøstende !
- **x domestica** (Sødæble) – bl.a. i krat ved Fiskerhuse !
- Malva alcea** (Rosen-Katost) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: Bøstende (HØ) – flere bestande ved Bøstende !
- **neglecta** (Rundbladet Katost) – i Byen !
 - **pusilla** (Liden Katost) – i Byen !
 - **sylvestris** (Alm. Katost) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: Byen og sydøen (HØ) – bl.a. i Nymose !
- Medicago lupulina** (Humle-Snæglebælg) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: temmelig alm. (HØ) – bl.a. på strandoverdrev ved havnen !
- **sativa** (Foder-Lucerne) – Østerklints nordende !
- Melilotus altissima** (Høj Stenklover) – 1959 (BF)? – 1966 (AH & AP) – 1987: østkysten: temmelig alm. (HØ) – bl.a. på strandoverdrev ved Bøstende !
- Mentha aquatica** (Vand-Mynte) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: temmelig sjælden (HØ) – bl.a. ved vandhul sydvest for Vestermeose !
- **arvensis** (Ager-Mynte) – Bot. Tidsskr. 64, 1969 (ukendt finder).
- Moehringia trinervia** (Skovarve) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: temmelig alm. (HØ) – bl.a. i skov nord for havnen !
- Molinia coerulea** (Blåtop) – 1966 (AH & AP) – 1987: midtøen: 2 lokaliteter (HØ) – bl.a. på hedeagtigt overdrev ved Nymose !
- Muscari botryoides** (Perlehacint) – strandoverdrev ved fyret !
- Myosotis arvensis** (Mark-Forglemmigej) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – alm. !
- **discolor** (Forskelligfarvet Forglemmigej) – bl.a. på strandoverdrev ved fyret !
 - **laxa** ssp. **caespitosa** (Sump-Forglemmigej) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: hist og her (HØ) – lavning i mark på vej til Noret !
 - **palustris** (Eng-Forglemmigej) – 1918 (AL) – 1987: ved kanalen (HØ).
 - **ramosissima** (Bakke-Forglemmigej) – strandoverdrev ved Sommerodden !
 - **stricta** (Rank Forglemmigej) – Bot. Tidsskr. 60, 1965
- Myosurus minimus** (Musehale) – Bot. Tidsskr. 53, 1956.
- Myrrhis odorata** (Sødskærm) – ukrudt i have i Byen !

- Narcissus poëticus** (Pinselilje) – bl.a. på strandoverdrev ved fyret !
- Nardus stricta** (Katteskæg) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: temmelig sjælden (HØ)
- Odontites verna s. lat.** (Rødtop) – 1987: temmelig alm. (HØ).
- - **ssp. serotinus** incl. **f. alba** (Høst-Rødtop) – alm. !
 - - **vernalis** (Tidlig Rødtop) – i udyrket mark syd for Bøstende !
- Oenanthe aquatica** (Billebo-Klaseskærm) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: midtengen (HØ).
- **fistulosa** (Vand-Klaseskærm) – Bot. Tidsskr. 47, 1951.
- Ononis repens** (Mark-Krageklo) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: Fiskerhuse (HØ) – strandoverdrev ved Fiskerhuse !
- **spinosa** (Strand-Krageklo) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: vest for kirken: 2 eks. (HØ) – på strandoverdrev ved Fiskerhuse !
- Origanum vulgare** (Merian) – 1987: østklinten (HØ) – Østerklint !
- Ornithopus perpusillus** (Liden Fugleklo) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: Fiskerhuse (HØ).
- Papaver argemone** (Kølle-Valmue) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. i vejkant nord for havnen !
- **dubium** (Gærde-Valmue) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – alm. !
 - **rhoeas** (Korn-Valmue) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. i vejkant ved Nymose !
 - **somniferum** (Opium-Valmue) – bl.a. ved udyrket mark ved Ferskesø (affaldshenkastning) !
- Pastinaca sativa** (Pastinak) – Bot. Tidsskr. 47, 1951.
- Phalaris arundinacea** (Rørgræs) – 1987: midtøen (HØ).
- Phleum pratense** (Eng-Rottehale) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. i vejkant ved Fiskerhuse !
- Phragmites australis** (Tagrør) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: temmelig alm. (HØ) – bl.a. i strandeng sydvest for Vestermose !
- Picea abies** (Rødgran) – 1918 (AL) – 1987: plantet og forvildet (HØ) – bl.a. i krat ved Fiskerhuse !
- **glauca** (Hvidgran) – 1918 (AL) – 1987: plantet (HØ) – i krat ved Fiskerhuse !
 - **sitchensis** (Sitka-Gran) – 1987: plantet (HØ) – bl.a. i krat ved Fiskerhuse !

Pimpinella saxifraga (Alm. Pimpinelle) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. på strandoverdrev ved Ferskesø !

Pinus mugo (Alm. Bjerg–Fyr) – 1973 (PG & CHO) – 1987: plantet og forvildet (HØ) – bl.a. ved Fiskerhuse !

- **nigra** (Østrigsk Fyr) – i krat ved Fiskerhuse !
- **sylvestris** (Skov–Fyr) – 1918 (AL) – 1987: plantet (HØ) – i krat ved Fiskerhuse !

Plantago coronopus (Fliget Vejbred) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1973 (PG & CHO) – 1987: vestklinten (HØ) – Høje Klint !

- **lanceolata** (Lancet–Vejbred) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: hist og her (HØ) – bl.a. på strandoverdrev ved havnen !
- **major ssp. major** (Glat Vejbred) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1983 (EV) – 1987: alm. (HØ) – alm. !
- **maritima** (Strand–Vejbred) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1983 (EV) – 1987: temmelig alm. (HØ) – alm. !

Poa annua (Enårig Rapgræs) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – alm. !

- **compressa** (Fladstrået Rapgræs) – 1973 (PG & CHO).
- **nemoralis** (Lund–Rapgræs) – 1918 (AL) – 1987: midtøen: sjælden (HØ) – bl.a. i skov nord for fyret !
- **pratensis ssp. angustifolia** (Smalbladet Rapgræs) – Bot. Tidsskr. 68, 1974.
- - **pratensis** (Eng–Rapgræs) – 1973 (PG & CHO) – 1983 (EV) – bl.a. på kær sydvest for Vestermose !
- **subcoerulea** (Blågrøn Rapgræs) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1983 (EV) – 1987: alm. (HØ) – på strandoverdrev ved Vestermose !
- **trivialis** (Alm. Rapgræs) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – alm. !

Polygonum amphibium (Vand–Pileurt) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1987: midtøen: sjælden (HØ) – bl.a. i markkant vest for Noret !

- **aviculare ssp. aviculare** (Alm. Vej–Pileurt) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – alm. !
- **convolvulus** (Snerle–Pileurt) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – alm. !
- **hydropiper** (Bidende Pileurt) – 1966 (AH & AP) – 1987: midtengen: temmelig sjælden (HØ) – i eng sydøst for Vestermose !
- **lapathifolium ssp. lapathifolium** (Knudet Pileurt) – ved vandhul ved skov nord for fyret !

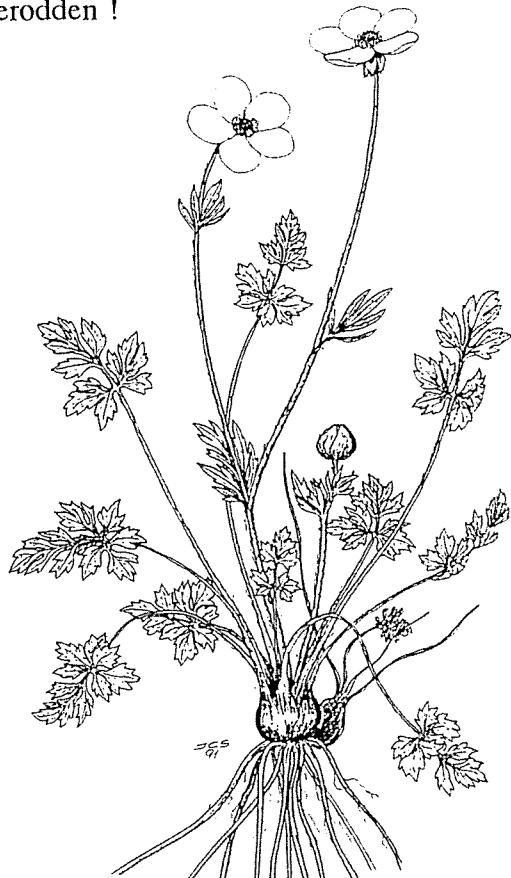
- Polygonum lapathifolium ssp. pallidum** (Bleg Pileurt) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. i vejkant nord for havnen !
- **persicaria** (Fersken-Pileurt) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – alm. !
- Polypodium vulgare** (Alm. Engelsød) – 1987: Fiskerhuse (HØ) – i krat ved Fiskerhuse !
- Populus x berolinensis** (Berliner-Poppel) – i skovkant ved pumpehus ved kanalen !
- **x canadensis cv. serotina** (Landevejs-Poppel) – 1987: plantet (HØ) – hegnet vest for Østerklint !
- Potamogeton natans** (Svømmende Vandaks) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: temmelig sjælden (HØ) – bl.a. i vandhul i eng syd for Nymose !
- **crispus** (Kruset Vandaks) – 1987: kanalen (HØ).
 - **pectinatus** (Børstebladet Vandaks) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: hist og her (HØ) – bl.a. i kunstigt vandhul i Nymose !
- Potentilla anglica** (Liggende Potentil) – 1966 (AH & AP) – 1987: midtøen: talrig (HØ) – Nymose !
- **anserina** (Gåse-Potentil) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1983 (EV) – 1987: alm. (HØ) – alm. !
 - **argentea ssp. demissa** (Glat Sølv-Potentil) – Bot. Tidsskr. 61, 1965.
 - – **ssp. argentea** (Alm. Sølv-Potentil) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: ved fyret (HØ) – bl.a. på strandoverdrev ved Fiskerhuse !

Stivhåret Ranunkel (*Ranunculus sardous*) har jeg fundet et par steder på Bågø. Derudover er den ikke set under nogen af de ekskursioner, der er omtalt på side 19; men i TBU-serien vedrørende Ranunculaceerne (Bot. Tidsskr. 53, 1956) er den angivet fra Bågø, uvist af hvem.



- Potentilla erecta** (Tormentil) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: midtøen: 2 lokaliteter
(HØ) – på hedeagtigt overdrev ved Nymose !
- **reptans** (Krybende Potentil) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: hist og her
(HØ) – bl.a.på strandoverdrev ved Fiskerhuse !
- Primula veris** (Hulkravet Kodriver) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1987: Bøstende (HØ) – bl.a.
i hegning øst for Noret !
- Prunella vulgaris** (Alm. Brunelle) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987:
temmelig alm. (HØ) – bl.a. i Nymose !
- Prunus avium** (Fugle-Kirsebær) – 1918 (AL) – 1987: hist og her (HØ).
- **cerasifera** (Mirabel) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. i skovkant nord for havnen !
- **cerasus** (Surkirsebær) – 1987: midtøen (HØ).
- **domestica ssp. insititia** (Kræge) – bl.a. på skrænt ved hulvej nord for Østerklint !
- **spinosa** (Slåen) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) –
bl.a. i hegning mellem Byen og Østerklint !
- Puccinellia distans** (Udspærret Annelgræs) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: Noret
(HØ) – bl.a. i strandeng ved Noret !
- **maritima** (Strand-Annelgræs) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) –
1973 (PG & CHO) – 1983 (EV) – 1987: alm.
(HØ) – alm. !
- **suecica** (Slap Annelgræs) – 1959 (BF).
- Quercus robur** (Stilk-Eg) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: ved
vestkysten (HØ) – bl.a. på Høje Klint !
- Ranunculus acris** (Bidende Ranunkel) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973
(PG & CHO) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. i kær
ved Sommerrodden !

Knold-Ranunkel (*Ranunculus bulbosus*)
er just ikke almindelig på Båggø. Axel Lange
fandt den i 1918. Senere har Hans Øllgaard
set den ved fyret. Jeg har fundet den på
strandoverdrevet omkring havnen og på
strandoverdrevet ved Sommerrodden.
Sidstnævnte sted dog kun i ganske få
eksemplarer.



- Ranunculus bulbosus** (Knold–Ranunkel) – 1918 (AL) – 1987: kun set ved fyret (HØ) – bl.a. på strandoverdrev ved havnen !
- **flammina** (Kær–Ranunkel) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: hist og her (HØ) – bl.a. i eng sydøst for Vestermose !
 - **repens** (Lav Ranunkel) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1983 (EV) – 1987: alm. (HØ) – alm. !
 - **sardous** (Stivhåret Ranunkel) – bl.a. på overdrev ved Ferskesø !
 - **sceleratus** (Tigger–Ranunkel) – 1918 (AL) – 1987: hist og her (HØ) – bl.a. ved Ferskesø !
- Raphanus raphanistrum** (Kiddike) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. på Høje Klint !
- **sativus** (Radis) – i markkant sydøst for Vestermose !
- Rhamnus cathartica** (Korsved) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: Bøstende: 2 stk. (HØ) – i krat ved Bøstende !
- Rhinanthus minor** (Liden Skjaller) – Bot. Tidsskr. 59, 1963.
- **serotinus** (Stor Skjaller) – Bot. Tidsskr. 59, 1963.
- Ribes nigrum** (Solbær) – 1987: skov ved Byen (HØ) – i krat ved Nymose !
- **uva–crispa** (Stikkelsbær) – 1918 (AL) – 1987: temmelig sjældent forvildet (HØ) – bl.a. i skov ved Nymose !
- Rorippa palustris** (Kær–Guldkarse) – 1987: midtengen (HØ) – i eng syd for Nymose !
- Rosa canina** ssp. **canina** (Glat Hunde–Rose) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. på strandoverdrev ved Fiskerhuse !
- – **ssp. dumetorum** (Håret Hunde–Rose) – bl.a. på strandoverdrev øst for havnen !
 - **rugosa** (Rynket Rose) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: alm.(HØ) – alm. !
- Rubus armeniacus** (Brombær, sect. Rubus) – 1987: midtøen: 1 stk. (HØ) – forvildet i Byen !
- **atrichantherus** (Brombær, sect. Rubus) – 1987: Fiskerhuse: 1 stk. (HØ).
 - **caesius** (Korbær) – 1918 (AL) – 1987: hist og her (HØ) – bl.a. i hegnet i den sydlige del af Byen !
 - **egregiusculus** (Hasselbrombær, sect. Corylifolii) – 1987: hist og her (HØ)
 - **horridus** (Hasselbrombær, sect. Corylifolii) – 1987: Sommerodde–vejen (HØ) – i hegnet ved vejen til Sommerodden !
 - **idaeus** (Hindbær) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: alm. (HØ) – alm. !
 - **insularis** (Brombær, sect. Rubus) – 1987: vestkysten mellem Fyr (HØ).

Rubus polyanthemus (Brombær, sect. Rubus) – 1987: midtøen: 2 lokaliteter (HØ) – bl.a. i hegnet øst for Byen !

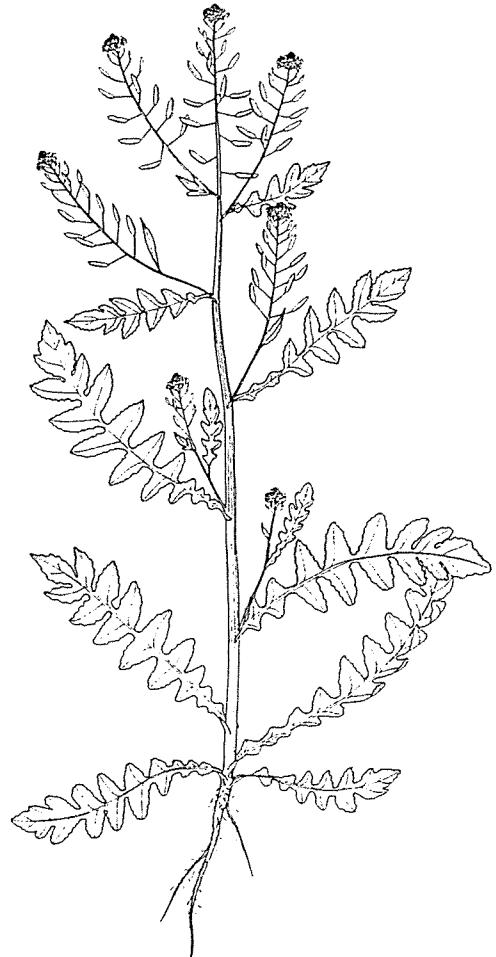
- **radula** (Brombær, sect. Rubus) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. i skov syd for Vestermose !
 - **sciocharis** (Brombær, sect. Rubus) – 1987: Fiskerhuse: 1 stk. (HØ).
 - **vestitus** (Brombær, sect. Rubus) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. i krat ved Fiskerhuse !
- Rumex acetosa** (Alm. Syre) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1983 (EV) – 1987: alm. (HØ) – på hedeagtigt overdrev ved Nymose !
- **acetosella** (Rødknæ) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1983 (EV) – 1987: alm. (HØ) – alm. !
 - **conglomeratus** (Nøgle-Skræppe) – 1966 (AH & AP) – 1987: midtengen (HØ).
 - **crispus** (Kruset Skræppe) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1983 (EV) – 1987: alm. (HØ) – alm. !
 - **obtusifolius** (Butbladet Skræppe) – bl.a. i skovkant nord for havnen !
 - **palustris** (Sump-Skræppe) – 1966 (AH & AP) – 1983 (EV) – 1987: kanalen og vandhul nord for sydmosen (HØ) – kær ved Ferskesø !

Ruppia maritima (Alm. Havgræs) – 1987: Noret (HØ).

Sagina apetala (Kronløs Firling) – 1987: i Byen på smedens trappe (HØ) – smedens trappe i Byen !

Kær-Guldkarse (*Rorippa palustris*).

I Hans Øllgaards floraliste er der en del arter, som ikke har været set under de ekskursioner, der har fundet sted før 1987. Udover Kær-Guldkarse drejer det sig bl.a. om Alm. Agermåne (*Agrimonia eupatoria*), Kvan (*Angelica archangelica* ssp. *litoralis*), Alm. Hjertegræs (*Briza media*) og de to Star-arter, Hirse-Star og Pille-Star (*Carex panicea* & *C. pilulifera*). Kær-Guldkarse findes stadig det sted, Hans Øllgaard fandt den, nemlig i en eng syd for Nymose.



Sagina maritima (Strand–Firling) – Bot. Tidsskr. 55, 1959

- **procumbens** (Alm. Firling) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: hist og her (HØ) – bl.a. i vejkant ved Ferskesø !

Salicornia europaea (Alm. Salturt) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. i strandeng ved Noret !

- **ramosissima** (Kortakset Salturt) – bl.a. i strandeng ved Sommerodden !
- sp. (Salturt) – 1983 (EV).

Salix acutifolia (Kaspisk Pil) – ved dige i Byen !

- **aurita** (Øret Pil) – Nymose !
- **caprea** (Selje–Pil) – bl.a. i skov syd for Vestermose !
- **cinerea** (Gråpil) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – alm. !
- **x cuspidata** (Glans Pil) – ved kunstigt vandhul i Nymose !
- **fragilis** (Skørpil) – 1987: alm. (HØ).
- **pentrandra** (Femhannet Pil) – Nymose !
- **x rubens** (Grøn Pil) – hegning vest for Østerklin !
- **x smithiana** (Lancet–Pil) – bl.a. på vestsiden af skov ved Nymose !
- **viminalis** (Bånd–Pil) – 1918 (AL) – 1987: midtøen (HØ) – bl.a. ved lille vandhul nær havnen !

Salsola kali ssp. **kali** (Sodaurt) – 1973 (PG & CHO) – på stranden ved Østerklin !

Sambucus nigra (Alm. Hyld) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – alm. !

- **racemosa** (Drue–Hyld) – 1966 (AH & AP) – 1987: hist og her (HØ) – i skovkant ved Nymose !

Saponaria officinalis (Sæbeurt) – 1987: ved fyret (HØ).

Sarothamnus scoparius (Gyvel) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: hist og her (HØ) – bl.a. på overdrev sydvest for Vestermose !

Saxifraga granulata (Kornet Stenbræk) – strandoverdrev ved havnen !

Scirpus maritimus (Strand–Kogleaks) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1983 (EV) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. ved Ferskesø !

- **tabernaemontani** (Blågrøn Kogleaks) – 1966 (AH & AP) – 1983 (EV) – 1987: vandhul nord for sydmosen (HØ) – bl.a. ved Ferskesø !

Scleranthus annuus ssp. **annuus** (Enårig Knavel) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ).

Scleranthus perennis (Flerårig Knavel) – Bot. Tidsskr. 55, 1959.

Scrophularia nodosa (Knoldet Brunrod) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: hist og her (HØ) – bl.a. i Nymose !

Secale cereale (Alm. Rug) – 1987: hist og her forvildet (HØ).

Sedum acre (Bidende Stenurt) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. på strandoverdrev ved havnen !

– **album** (Hvid Stenurt) – stendige i Byen !

– **spurium** (Rød Stenurt) – stendige i Byen !

Senecio jacobaea (Eng–Brandbæger) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: østklinten (HØ) – Østerklint !

– **sylvaticus** (Skov–Brandbæger) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. på strandoverdrev ved havnen !

– **vernalis** (Vår–Brandbæger) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: alm. (HØ) – alm. !

– **viscosus** (Klæbrig Brandbæger) – 1973 (PG & CHO).

– **vulgaris** (Alm. Brandbæger) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1983 (EV) – 1987: temmelig alm. (HØ) – bl.a. i markkant ved fyret !

Sieglungia decumbens (Tandbælg) – 1973 (PG & CHO).

Silene alba (Aften–Pragtstjerne) – 1918 (AL) – 1987: hist og her (HØ) – bl.a. ved markvej ved Østerklint !

– **noctiflora** (Nat–Limurt) – 1966 (AH & AP) – 1987: Fiskerhuse og østkysten (HØ) – i kornmark ved Bøstende !

– **vulgaris** ssp. **vulgaris** (Blæresmelde) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: alm. mod nord (HØ) – vejkant ved Sommerrodden !

Sinapis arvensis (Ager–Sennep) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. i vejkant nord for havnen !

Sisymbrium officinale (Rank Vejsennep) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – alm. !

Solanum dulcamara (Bittersød Natskygge) – 1966 (AH & AP) – 1987: temmelig alm. (HØ) – bl.a. i skov syd for Vestermose !

– **nigrum** ssp. **nigrum** (Sort Natskygge) – 1966 (AH & AP) – 1987: Byen: temmelig sjælden (HØ) – bl.a. i markkant nord for havnen !

– **tuberosum** (Kartoffel) – 1987: flere steder forvildet (HØ) – bl.a. i Nymose (affaldshenkastning) !

- Sonchus arvensis** (Ager–Svinemælk) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO)
 – 1983 (EV) – 1987: alm. (HØ) – alm. !
- **asper** (Ru Svinemælk) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1983 (EV) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. i vejkant ved Fiskerhuse !
 - **oleraceus** (Alm. Svinemælk) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. på Høje Klint !
 - **palustris** (Kær–Svinemælk) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: nordøstkysten (HØ).
- Sorbus aucuparia** (Alm. Røn) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: Fiskerhuse (HØ) –
 – bl.a. i krat ved Fiskerhuse !
- **intermedia** (Selje–Røn) – krat ved Fiskerhuse !
- Sparganium erectum ssp. neglectum** (Ten–Pindsvineknop) – vandhul vest for Bøstende !
- Spergula arvensis** (Alm. Spergel) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987:
 alm. (HØ) – alm. !
- Spergularia marina** (Kødet Hindeknæ) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1983
 (EV) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. ved Ferskesø !
- **media** (Vingebrødet Hindeknæ) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1983 (EV) – 1987: temmelig alm.
 (HØ) – bl.a. ved Ferskesø !
 - **rubra** (Mark–Hindeknæ) – bl.a. på strandoverdrev ved havnen !
- Stachys arvensis** (Ager–Galtetand) – 1966 (AH & AP) – 1987: hist og her (HØ) – bl.a. i
 mark ved Fiskerhuse !
- **palustris** (Kær–Galtetand) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: østkysten (HØ)
 – bl.a. på skrænt ved Fiskerhuse !
 - **sylvatica** (Skov–Galtetand) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987:
 temmelig alm. (HØ) – bl.a. i Nymose !
- Stellaria graminea** (Græsbladet Fladstjerne) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) –
 1987: alm. (HØ) – bl.a. i kær ved Ferskesø !
- **holostea** (Stor Fladstjerne) – Bot. Tidsskr. 55, 1959.
 - **media** (Alm. Fuglegræs) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) –
 alm. !
- Suaeda maritima** (Strandgåsefod) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) –
 1983 (EV) – 1987: temmelig alm. (HØ) – bl.a. ved Ferskesø !
- Symporicarpos rivularis** (Alm. Snebær) – 1987: midtøen: forvildet (HØ) – hegnet mellem
 Byen og Østerklin !
- Syringa vulgaris** (Syren) – 1987: østkysten (HØ) – bl.a. på Østerklin !
- Tanacetum parthenium** (Matrem) – forvildet i Byen !

Tanacetum vulgare (Rejnfan) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. på strandoverdrev ved havnen !

Taraxacum, sect. Erythrosperma (Rødfrugtet Sand–Mælkebøtte): 1987 (HØ).

- **brachyglossum** – mark ved havnen !
- **lacistophyllum** – bl.a. i kær nord for havnen !

Taraxacum, sect. Obliqua (Gråfrugtet Sand–Mælkebøtte): 1987 (HØ).

- **platyglossum** – bl.a. i vejkant ved Fiskerhuse !

Taraxacum, sect. Celtica (Eng–Mælkebøtte): 1987 (HØ).

- **bracteatum** – vejkant ved Fiskerhuse !
- **duplicidentifrons** – vejkant/mark ved Vestermose !
- **gelertii** – mark ved havnen !

Taraxacum, sect. Hamata (Krogfliget Mælkebøtte): 1987 (HØ).

- **atactum** – vejkant ved kirken !
- **fusciiflorum** – mark/vejkant mellem Byen og Noret !
- **hamatiforme** – vejkant ved kirken !
- **hamatum** – eng ved Sommerodden !
- **subhamatum** – bl.a. i vejkant/mark ved havnen !

Taraxacum, sect. Ruderalia (Fandens Mælkebøtte): 1987 (HØ).

- **acutangulum** – bl.a. på strandoverdrev mellem havnen og fyret !
- **adiantifrons** – vejkant/have i Byen !
- **alatum** – bl.a. i have ved Klintende !
- **ancistrolobum** – eng ved Sommerodden !
- **angustisquameum** – bl.a. i vejkant ved Fiskerhuse !
- **caloschistum** – vejkant ved kirken !
- **canens** – eng ved Sommerodden !
- **cordatum** – bl.a. på strandoverdrev mellem havnen og fyret !
- **croceiflorum** – bl.a. i eng/mark øst for Vestermose !
- **cyanolepis** – vejkant/have i Byen !
- **distinctilobum** – bl.a. i eng/mark ved Vestermose !
- **ekmanii** – bl.a. i mark ved Klintende !
- **exacutum** – bl.a. i eng ved Sommerodden !
- **expallidiforme** – vejkant/mark ved Vestermose !
- **fasciatum** – bl.a. i vejkant ved kirken !
- **haematicum** – bl.a. i eng ved Sommerodden !
- **horridifrons** – vejkant/have i Byen !
- **incisum** – eng/mark ved Vestermose !
- **intermedium** – eng ved Sommerodden !
- **laciniosifrons** – eng/mark øst for Vestermose !

- Taraxacum laeticolor** – bl.a. i eng ved Sommerodden !
 - **latisectum** – vejkant/have i Byen !
 - **leptaleum** – eng/mark ved Vestermose !
 - **leptodon** – bl.a. i vejkant ved Fiskerhuse !
 - **lingulatum** – vejkant ved kirken !
 - **longisquameum** – bl.a. i vejkant mellem Byen og Østerklin !
 - **lunare** – vejkant/have i Byen !
 - **necessarium** – bl.a. i eng ved Sommerodden !
 - **obliquilobum** – strandoverdrev ved havnen !
 - **ostenfeldii** – bl.a. i mark/eng ved Vestermose !
 - **pallescens** – bl.a. i eng ved Sommerodden !
 - **polyodon** – bl.a. i vejkant ved kirken !
 - **procerisquameum** – bl.a. i have ved Klintende !
 - **pseudoretroflexum** – have ved Klintende !
 - **purpureum** – mark ved havnen !
 - **rhodopodium** – eng/mark ved Vestermose !
 - **scotiniforme** – vejkant/have i Byen !
 - **stereodes** – eng ved Sommerodden !
 - **subcyanolepis** – vejkant ved kirken !
 - **subdahlstedtii** – bl.a. i mark ved havnen !
 - **subhuelphesianum** – vejkant/have i Byen !
 - **sublaeticolor** – eng ved Sommerodden !
 - **subpracticola** – eng/mark ved Vestermose !
 - **trigonum** – eng ved Sommerodden !
 - **uncosum** – eng/mark ved Vestermose !
 - **undulatiforme** – vejkant/have i Byen !
 - **valens** – bl.a. på strandoverdrev ved havnen !
 - **vanum** – bl.a. i mark/eng ved Vestermose !
 - **xanthostigma** – eng/mark ved Vestermose !

Teesdalia nudicaulis (Flipkrave) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm.
 mod syd (HØ) – bl.a. på strandoverdrev ved
 havnen !

Thlaspi arvense (Alm. Pengeurt) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm.
 (HØ) – bl.a. ved vejkant nord for Ferskesø !

Thymus pulegioides (Bredbladet Timian) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) –
 1973 (PG & CHO) – 1987: sydkysten (HØ) –
 strandoverdrev ved Fiskerhuse !

Tilia cordata (Småbladet Lind) – opvækst ved hus nordvest for Østerklin !

Torilis japonica (Hvas Randfrø) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm.
 (HØ) – bl.a. i skov syd for Vestermose !

- Tragopogon pratensis ssp. minor** (Småkronet Gedeskæg) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1987:
hist og her (HØ) – bl.a. i vejkant nordvest for
Østerklint !
- Trifolium arvense** (Hare-Kløver) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) –
1987: alm. mod syd (HØ) – bl.a. på overdrev
sydvest for Vestermose !
- **campestre** (Gul Kløver) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973
(PG & CHO) – 1987: alm. (HØ) – Byen !
 - **dubium** (Fin Kløver) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG
& CHO) – 1987: hist og her (HØ) – bl.a. på
overdrev ved Ferskesø !
 - **fragiferum** (Jordbær-Kløver) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1983
(EV) – 1987: hist og her (HØ) – bl.a. i kær ved
Ferskesø !
 - **pratense** (Rødkløver) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm.
(HØ) – bl.a. i mark syd for Nymose !
 - **repens** (Hvidkløver) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) –
1983 (EV) – 1987: alm. (HØ) – alm. !
 - **striatum** (Stribet Kløver) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1987: Fiskerhuse (HØ).
- Triglochin maritimum** (Strand-Trehage) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) –
1973 (PG & CHO) – 1983 (EV) – 1987: alm.
(HØ) – alm. !
- **palustre** (Kær-Trehage) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1983
(EV) – 1987 – hist og her (HØ) – bl.a. i
strandeng ved Vestermose !
- Tripleurospermum inodorum** (Lugtløs Kamille) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1983
(EV) – 1987: alm. (HØ) – alm. !
- **maritimum ssp. salinum** (Alm. Strandkamille) – 1966 (AH & AP) –
1973 (PG & CHO) – 1983 (EV) – 1987:
temmelig alm. (HØ) – bl.a. på strandoverdrev
øst for Noret !
- Triticum aestivum** (Alm. Hvede) – 1987: hist og her forvildet (HØ).
- Tulipa x cult.** (Have-Tulipan) – strandvold mellem havnen og fyret !
- Tussilago farfara** (Følfod) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: midtøen
og østkysten (HØ) – bl.a. ved grøft i
Nymose !
- Typha angustifolium** (Smalbladet Dunhammer) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987:
mose i Byen (HØ) – bl.a. ved vandhul sydvest
for Vestermose !

Typha latifolia (Bredbladet Dunhammer) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1987: hist og her (HØ)
– bl.a. ved vandhul sydvest for Vesterøse !

Ulmus glabra (Skov-Ælm) – 1918 (AL) – 1987: alm. plantet og forvildet (HØ) – bl.a. i krat ved Fiskerhuse !

Urtica dioica (Stor Nælde) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – alm. !

- urens (Liden Nælde) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: temmelig alm. (HØ) –
bl.a. i haver i Byen !

Valeriana sambucifolia ssp. *procurrens* (Alm. Baldrian) – 1987: kanalen (HØ).

Valerianella locusta (Tandfri Vårsalat) – 1918 (AL) – 1987: østkysten: 1 stk. (HØ) – bl.a.
ved gærde ved Sommerodden !

Verbascum thapsus (Filtbladet Kongelys) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) –
1987: temmelig alm. (HØ) – bl.a. på Høje Klint
!

Veronica arvensis (Mark-Ærenpris) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) –
alm. !

- **beccabunga** 1966 (AH & AP) – 1987: midtengen og midtøen (HØ) – eng ved Nymose !
 - **chamaedrys** (Tveskægget Ærenpris) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. i skovkant nord for havnen !
 - **hederifolia** ssp. **lucorum** (Krat-Ærenpris) – 1918 (AL)? – 1987: Bøstende (HØ).
 - ssp. **hederifolia** (Vedbend-Ærenpris) – bl.a. i mark ved Nymose !
 - **officinalis** (Læge-Ærenpris) – 1918 (AL) – 1987: midtøen (HØ) – bl.a. på skovsti nord for fyret !
 - **persica** (Storkronet Ærenpris) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – alm. !
 - **scutellata** (Smalbladet Ærenpris) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: midtengen og midtøen (HØ) – vandhul i eng syd for Nymose !
 - **serpyllifolia** (Glat Ærenpris) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: midtengen: mosehul (HØ) – bl.a. i mark ved sydsiden af Nymose !
 - **triphylos** (Trefliget Ærenpris) – 1878 (KML).
 - **Vicia angustifolia** (Smalbladet Vikke) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1987: temmelig alm. (HØ) – bl.a. i skov nord for fyret !
 - **cracca** (Muse-Vikke) – 1918 (AL) – 1959 (BF) – 1966 (AH & AP) – 1973 (PG & CHO) – 1987: temmelig alm. (HØ) – bl.a. i mark syd for Nymose !
 - **hirsuta** (Tofrøet Vikke) – 1966 (AH & AP) – 1987: hist og her (HØ) – lavning

mellem Fiskerhuse og havnen !

Vicia lathyroides (Vår-Vikke) – 1987: sydkysten (HØ) – bl.a. på strandoverdrev ved Sommerodden !

– **sativa** (Foder-Vikke) – 1987: hist og her forvildet (HØ) – markkant øst for havnen !

– **tetrasperma** (Tadder-Vikke) – 1918 (AL) – 1987: ved vejen øst for Noret (HØ).

Viola arvensis (Ager-Stedmoderblomst) – 1966 (AH & AP) – 1987: alm. (HØ) – alm. !

– **canina** (Hunde-Viol) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: hist og her (HØ) – bl.a. i Nymose !

– **odorata** (Marts-Viol) – 1966 (AH & AP) – 1987: Byen og østkysten (HØ) – bl.a. i skovkant nord for havnen !

– **palustris** (Eng-Viol) – 1966 (AH & AP) – 1987: midtøen (HØ).

– **tricolor** ssp. **tricolor** (Alm. Stedmoderblomst) – 1918 (AL) – 1987: alm. (HØ) – bl.a. i mark sydøst for Vesterhuse !

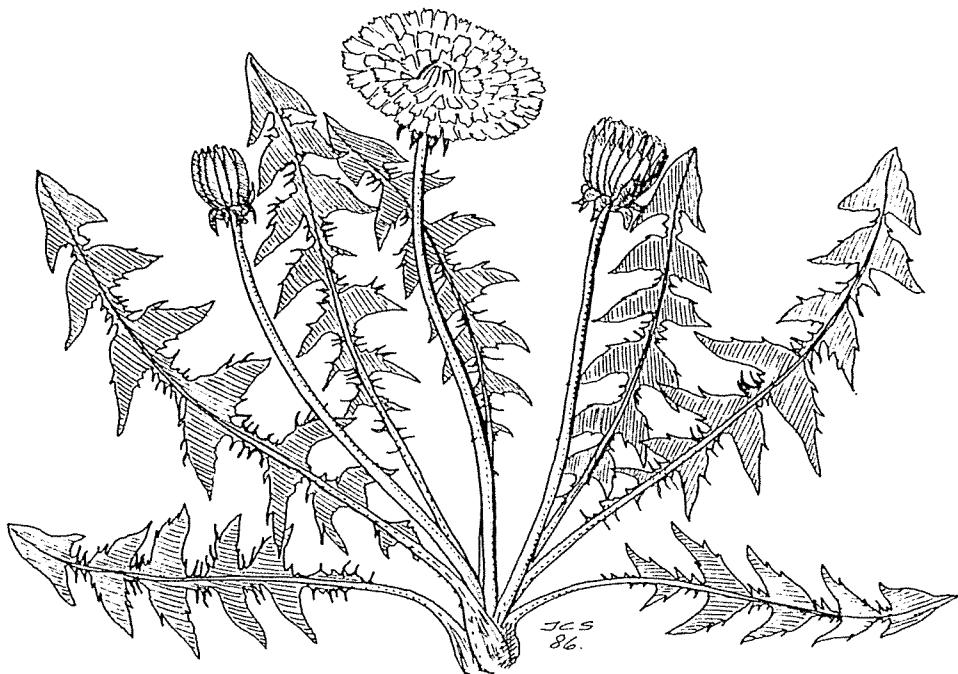
Vulpia bromoides (Langstakket Væselhale) – i mængde i mark ved Fiskerhuse !

Zannichellia palustris (Vandkrans) – 1987: mosehul nord for sydmosen (HØ).

– – **ssp. pedicellata** (Stilkfrugtet Vandkrans) – lo i strandeng ved Vesterhuse !

Zostera angustifolia (Smalbladet Ålegræs) – strandsø ved Nymose !

– **marina** (Alm. Bændeltang) – 1918 (AL) – 1966 (AH & AP) – 1987: Noret (HØ).



Taraxacum incisum

er en af de ca. 350 danske mælkebøtte-arter, som er lettest at identificere. Den tilhører den sektion, som rummer langt de fleste, danske mælkebøtte-arter, sect. Ruderalia (Fandens Mælkebøtte). For første gang har det under botaniske ekskursioner i forbindelse med indsamling af data til ø-floraerne været vanskeligt at finde "tilstrækkeligt" Mælkebøtte-materiale.

Mosliste.

- Atrichum undulatum – 1987 (HØ).
Aulacomnium palustre – 1987 (HØ).
Brachythecium albicans – 1973 (PG & CHO) – 1987 (HØ).
– rutabulum – 1987 (HØ).
Bryum argenteum – 1987 (HØ).
– capillare – 1987 (HØ).
– sp. – 1973 (PG & CHO).
Calliergonella cuspidata – 1987 (HØ).
Campylopus introflexus – 1987 (HØ).
Ceratodon purpureus – 1987 (HØ).
Dicranella heteromalla – 1987 (HØ).
Dicranum scoparium – 1973 (PG & CHO) – 1987 (HØ).
Drepanocladus aduncus – 1987 (HØ).
Funaria hygrometrica – 1987 (HØ).
Hypnum cupressiforme – 1987 (HØ).
– jutlandicum – 1987 (HØ).
– sp. – 1973 (PG & CHO).
Lophocolea heterophylla – 1987 (HØ).
Marchantia polymorpha – 1987 (HØ).
Mnium hornum – 1987 (HØ).
Orthotrichum rupestre – 1987 (HØ).
Oxyrrhynchium praelongum – 1987 (HØ).
Plagiomnium undulatum – 1987 (HØ).
Pogonatum urnigerum – 1987 (HØ).
Polytrichum formosum – 1987 (HØ).
– juniperinum – 1987 (HØ).
– longisetum – 1987 (HØ).
– piliferum – 1987 (HØ).
Rhytidadelphus squarrosus – 1973 (PG & CHO) – 1987 (HØ).
Scleropodium purum – 1987 (HØ).
Streblotrichum convolutum – 1987 (HØ).
Tortula muralis – 1987 (HØ).
– ruralis – 1987 (HØ).

CITERET LITTERATUR

- Christensen, C.**, 1924: Den danske Botaniks Historie. Første Storhefte. – København.
- Egholm, B.**, 1951: Umbelliferernes udbredelse i Danmark. TBU 16. – Bot. Tidsskr. 47: 373–480.
- Friis, A.**, 1965: De danskes Øer II: 244–260. – København.
- Gravesen, P.**, 1979: Oversigt over botaniske lokaliteter, 2. Den fynske Øgruppe. – Fredningsstyrelsen. København.
- Grøntved, J.**, 1939: Polygonaceernes Udbredelse i Danmark. TBU 5. – Bot. Tidsskr. 45: 9–58 + kort.
– 1948: Orchidaceernes Udbredelse i Danmark. TBU. 15. – Bot. Tidsskr. 47: 277–370.
- Hansen, K. (red.)**, 1991: Dansk Feltflora, 5. opl. – København.
- Kylling, P.**, 1688: Viridarium Danicum. – København.
- Køie, Aa. & M.**, 1939: Geraniaceernes og Araceernes udbredelse i Danmark. TBU 7. – Bot. Tidsskr. 45: 75–89 + kort.
- Lange, J.**, 1888: Haandbog i den danske Flora, 4. omarbejdede Udgave: 696. – København.
- Larsen, K.**, 1956: Ranunculaceernes udbredelse i Danmark. TBU 22. – Bot. Tidsskr. 53: 198–252.
- Løjtnant, B. & E. Wessberg**, 1990: Tunø – en ø-floraliste med noter. – Randers.
- Pedersen, A.**, 1959: Caryophyllaceernes udbredelse i Danmark. TBU 25. – Bot. Tidsskr. 55: 157–267.
– 1961: Kurvblomsternes udbredelse i Danmark (ekskl. Hieracium og Taraxacum). TBU 28. – Bot. Tidsskr. 57: 81–289.
– 1963: Scrophulariaceernes udbredelse i Danmark. TBU 29. – Bot. Tidsskr. 59: 1–140.
– 1965: Rosaceernes udbredelse i Danmark. TBU 32. – Bot. Tidsskr. 61: 145–270.
– 1969: Labiaternes og Verbenaceernes udbredelse i Danmark. TBU 37. – Bot. Tidsskr. 64: 285–379.
– 1968: Nogle kritiske, danske Atriplex-arter. – Bot. Tidsskr. 63: 289–303.
– 1974: Gramineernes udbredelse i Danmark. TBU 39a. – Bot. Tidsskr. 68, 1974: 177–357.
– & J.C. Schou, 1989: Nordiske Brombær. AAU Reports 21 fra Bot. Institut. – Århus.
- Rasmussen, S.M.**, 1954: Euphorbiaceernes, Malvaceernes og Violaceernes udbredelse i Danmark. TBU 20. – Bot. Tidsskr. 50: 239–278.
– 1965: Boraginaceernes udbredelse i Danmark. TBU 31. – Bot. Tidsskr. 60: 261–315.
- Sandermann Olsen, Sv.-E. & Th. Sørensen**, 1960: Forsommerekursion til Sydvest-fyn den 27.–28. juni 1959. – Bot. Tidsskr. 55: 338–341.
- Wessberg, E.**, 1991: Barsø – en ø-floraliste med noter. – Randers.
- Wiinstedt, K.**, 1943: Cyperaceernes Udbredelse i Danmark. TBU 9 – Bot. Tidsskr. 47: 3–63 + kort.

Tak

Universitetslektor Alfred Hansen, rådgivende biolog Bernt Løjtnant og seminarielektor Anfred Pedersen takkes for deres kommentarer til manuskriptet. Anfred Pedersen takkes desuden for bestemmelse eller kontrol af en lang række planteindsamlinger fra Bågø, bl.a. Atriplex-, Rosa- og Rubus-indsamlinger, og lærer Hans Øllgaard takkes for hjælp ved kontrol og bestemmelse af alle Taraxacum-indsamlingerne.

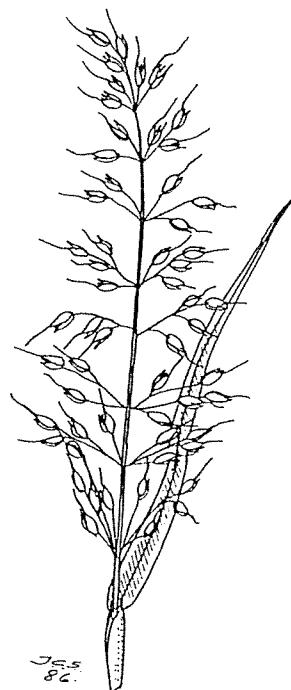
For behjælpelighed med oplysninger om floraen på Bågø takkes Alfred Hansen, Erik Vinther, Landskabsafdelingen, Fyns Amtskommune, og Hans Øllgaard.

For meget stor hjælp i forbindelse med overgangen til EDB-anlæg takkes lærer Knud Christensen på det varmeste.

Lærer Jens Chr. Schou takkes på det bedste, fordi jeg måtte benytte hans tegninger i ø-floraen.

Fyns Amtskommune, Landskabsafdelingen, takkes for velvillig, økonomisk støtte til de fynske ø-undersøgelser.

Erik Wessberg
Sandagervej 13
Assentoft
8900 Randers



Draphavre (*Arrhenatherum elatius*)
er vel den almindeligste græsart på Bågø,
idet den findes overalt i vejkanter, på gærder
og på klinter mv.

HIDTIDIGE OG AKTUELLE Ø-UNDERSØGELSER

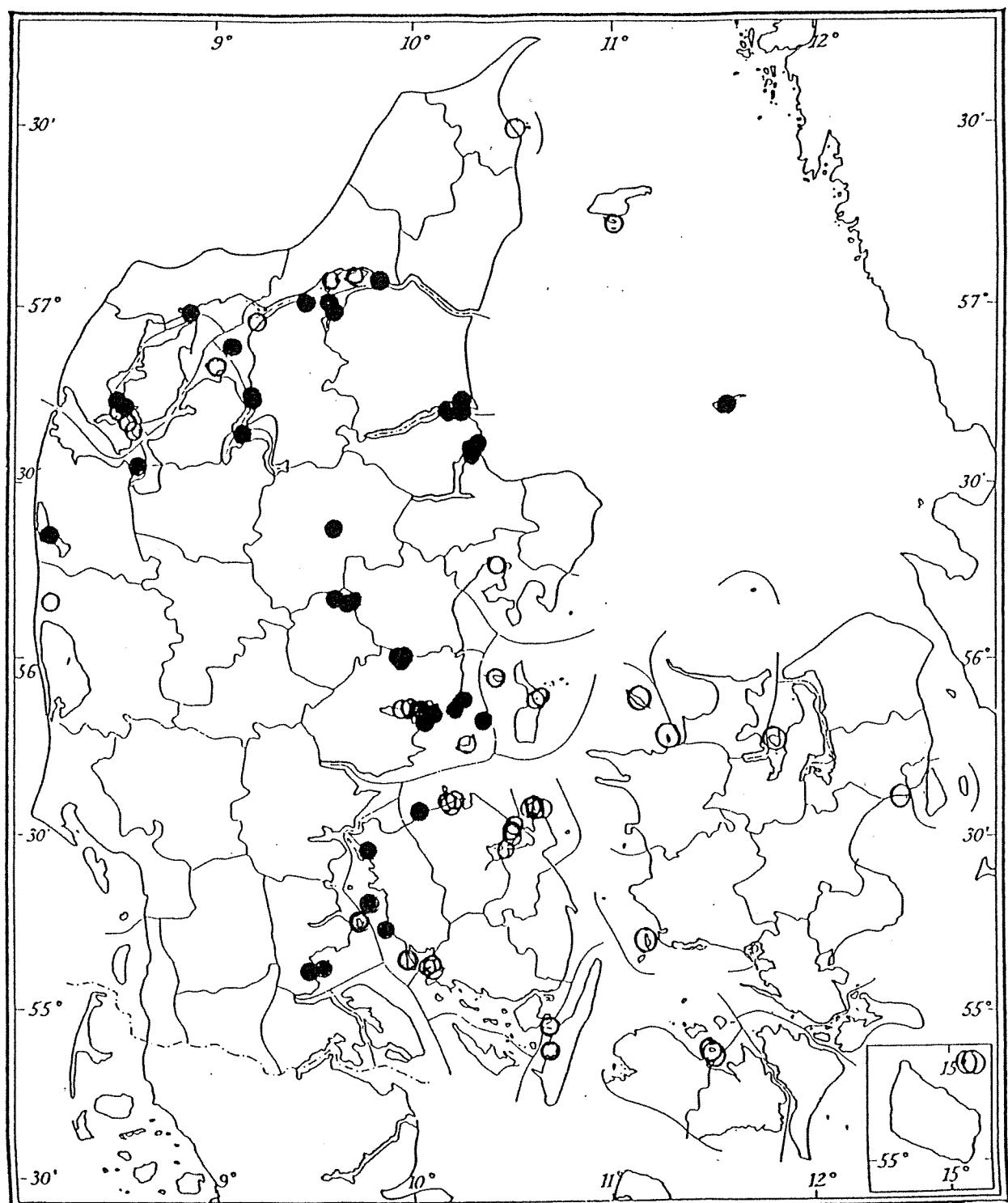
Hidtil er der i ø-floraserien udarbejdet floralister for følgende øer eller ø-grupper.
(BL) er Bernt Løjtnant og (EW) Erik Wessberg.

1. Anholt (1981). – (BL & EW).
2. Hjarnø i Horsens Fjord (1981). – (BL & EW).
3. Treskelbakkeholm i Mariager Fjord (1983). – (BL & EW).
4. Klosterholm og Startøtterne i Nibe Bredning (1984). – (BL & EW).
5. Mellemboldene i Randers Fjord ved Udbyhøj (1984). – (BL & EW).
6. Pletten (Store Plet) i Mariager Fjord (1984). – (BL & EW).
7. Alrø i Horsens Fjord (1985). – (EW).
8. Møgelø i Julsø syd for Silkeborg (1985). – (EW).
9. Lille Plet i Mariager Fjord nord for Pletten (1985). – (BL & EW).
10. Paradisøerne i Borre Sø syd for Silkeborg (1985). – (EW).
11. Alrø Poller i Horsens Fjord sydøst for Alrø (1985). – (EW).
12. Tange Ø i Tange Sø (1985). – (EW).
13. Hov Røn nordøst for Gyllingnæs (1986). – (BL & EW).
14. Svanegrunden nordøst for Endelave (1986). – (BL).
15. Vår Holm og Kyø Holm i Limfjorden ved Nibe (1986). – (EW).
16. Fjandø i Nissum Fjord (1986). – (EW).
17. Egholm i Limfjorden sydvest for Mors (1986). – (BL & EW).
18. Søby Rev øst for Gyllingnæs (1986). – (BL & EW).
19. Agerø i Limfjorden sydvest for Mors (1987). – (EW).
20. Stenrevet i Randers Fjord vest for Udby (1987). – (EW).
21. Lundø mellem Skive Fjord og Lovns Bredning (1987). – (EW).
22. Stenklipperne i Limfjorden ved Agerø (1988). – (EW).
23. Odpold i Randers Fjord nord for Stenrevet (1988). – (BL & EW).
24. Livø i Limfjorden (1988). – (BL & EW).
25. Svinø i Gamborg Fjord sydøst for Middelfart (1989). – (EW).
26. Lilleø, Bregnø og Alø i Julsø syd for Silkeborg (1989). – (EW).
27. Store og Lille Rotholm i Risgårde Bredning nord for Hvalpsund (1989). – (EW).
28. Sankt Thomas i Skanderborg Sø (1990). – (EW).
29. Æbelø i Skanderborg Sø (1990). – (EW).
30. Kalvø i Skanderborg Sø (1990). – (BL & EW).
31. Mågeøerne ved Bogense (1991). – (BL & EW).
32. Tunø ved Samsø (1991). – (BL & EW).
33. Hornsgård Holm og Tøtten i Limfjorden nordvest for Nibe (1991). – (EW).
34. Torø i Lille Bælt syd for Assens (1991). – (EW).
35. Lindholm i Limfjorden øst for Thyholm (1991). – (BL & EW).
36. Kalvø i Genner Bugt (1991). – (EW).
37. Arup Holm i Limfjorden ved Feggesund (1991). – (BL & EW).
38. Barsø i Lille Bælt nordvest for Als (1991). – (EW).
39. Venø i Limfjorden sydøst for Thyholm (1992). – (EW).
40. Bågø i Lille Bælt nordvest for Assens (1992). – (EW).

Siden 1983 er der endvidere foretaget floralistiske undersøgelser – med henblik på udarbejdelse af floralister – på følgende øer eller ø-grupper – regnet fra nord:

Rønnerne mellem Frederikshavn og Strandby.
Hornfiskrøn syd for Læsø.
Gjøl ved Limfjorden nordvest for Ålborg.
Øland ved Limfjorden vest for Gjøl.
Fur i Limfjorden.
Fuglholm i Limfjorden mellem Jegindø og Agerø.
Rønland øst for Harboør Tange.
Jegindø i Limfjorden øst for Thyholm.
Piggen i Randers Fjord.
Sejerø sydvest for Sjælland Odde.
Lindholm nordøst for Stavns Fjord ved Samsø.
Kyholm vest for Lindholm.
Kolderne i Stavns Fjord ved Samsø.
Ægholm i Stavns Fjord ved Samsø.
Sværm i Stavns Fjord ved Samsø.
Mejlesholm i Stavns Fjord ved Samsø.
Hjortholm i Stavns Fjord ved Samsø.
Eskeholm i Stavns Fjord ved Samsø.
Brokold i Stavns Fjord ved Samsø.
Vorsø i Horsens Fjord.
Vorsø Kalv i Horsens Fjord sydvest for Vorsø.
Orø i Isefjorden.
Nekselø i Nekselø Bugt.
Endelave sydvest for Samsø.
Dræet syd for Æbelø ved Bogense.
Ejlinge sydøst for Æbelø ved Bogense.
Drættegrund sydvest for Æbelø ved Bogense.
Mejlø ved Hindsholm.
Bogø ved Hindsholm.
Vejlø ved Hindsholm.
Vejlø Kalv ved Hindsholm.
Ølsemagle Revle i Køge Bugt.
Holmene ved Drejet i Odense Fjord.
Ægholm ved Hofmansgave i Odense Fjord.
Trindelen ved Hofmansgave i Odense Fjord.
Leammer ved Hofmansgave i Odense Fjord.
Kyholm syd for Leammer i Odense Fjord.
Tornø i Odense Fjord.
Romsø i Store Bælt.
Årø i Lille Bælt nordvest for Assens.
Agersø i Store Bælt sydvest for Skælskør.
Ormø i Holsteinborg Nor øst for Glænø.
Helnæs nordvest for Fåborg.
Vigø i Helnæs Bugt nordvest for Fåborg.
Bjørnø syd for Fåborg.
Masnedø ved Vordingborg.
Siø mellem Tåsingø og Langeland.
Lilleø i Smålandsfarvandet nord for Askø.
Askø i Smålandsfarvandet nord for Bandholm.
Langø i Lindelse Nor syd for Rudkøbing.
Christiansø ved Bornholm.
Frederiksø ved Bornholm.

NB: Alle oplysninger om plantefund fra disse øer har stor interesse.



● : øer, for hvilke der er udarbejdet floralister.

○ : øer, for hvilke floralister er under udarbejdelse.
I øvrigt henvises til de 2 foregående sider.